

ԲԳԿԻ ՔԱՂՎԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՂՐԱԺԻՆ

355.3

Խ-11

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԲԳԿԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՍԱՐ

1932—33 ՈՒՍ. ՑԱՐԻ

Գ Ե Տ Ն Ր Ա Տ Ի Ա Ձ Մ Ն Ր Ա Տ Բ Ա Ժ Ի Ն

Յ. Ե Ր Ե Ղ Ա Ն

1933

Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Թ Ե Մ Ա

ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ՆՐԱ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԲՆՈՒՅԹՐ

(2 պարագմունք)

1. Բայլչեկիյան կուսակցութիւնը մօր տիպի կուսակցութիւնն է: Նախապատերազմի ընթացքին ինտերնացիոնալի կուսակցութիւնները, վորպէս պարլամենտական կուսակցութիւններ, վորոնք գլուխ եյին խոնորհում բուրժուական լեզուութեան և բուրժուական դեմոկրատիայի առաջ: Ինտերնացիոնալի կուսակցութիւնները ուղիւնաւորուած, նրանց անընդունակութիւնը՝ ղեկավարել պրոլետարիատի հեղափոխական ճակատամարտերը, նրանց գիծը բուրժուական գեմոկրատիզմի հողի վրա դասակարգերի աշխատակցութեան համար, փաստորեն պրոլետարիատը բուրժուադիային յենթարկելու համար: Ուղիւնաւորուած սոցիալ-չովինիզմի գերաճումը (իմպերիալիստական պատերազմի ժամանակաշրջանում): Սոցիալ-դեմոկրատիայի վերածումը սոցիալ-ֆաշիզմի—այն է՝ բուրժուակիայի դիտարկող սոցիալական հենարանի բանվոր դասակարգի մեջ:

Իմպերիալիզմի ժամանակաշրջանը, բացարձակ դասակարգային ընդհարումների ժամանակաշրջան, վորպէս իմպերիալիզմը խորտակելու համար ուղղակի պատրաստութեան ժամանակաշրջան, վորպէս պրոլետարական հեղափոխութեան ժամանակաշրջան: Պրոլետարական կուսակցութեան նոր խնդիրները:

Ամբողջ աշխատանքը նոր հեղափոխական ձեռք վերադառնալու անհրաժեշտութիւնը: Նոր, մարտական հեղափոխական, փորձված ու ճկուն պրոլետարական կուսակ-

ցութեան անհրաժեշտութիւնը: Նոր պարագայում, նոր խնդիրների հանդեպ մնալ «հին կուսակցութիւնների գլխավորութեամբ նշանակում և հանդես գալ լիակատար լինաթափան դրութեամբ»։ «առանց նոր կուսակցութեան իսկի հարկավոր ել չէ մտածել իմպերիալիզմի խորտակման, պրոլետարիատի դիկտատուրան նվաճելու մասին» (Ի. Ստալին)։

Լենինիզմի կուսակցութիւնը — նոր տիպի կուսակցութիւն է, պատերազմների և պրոլետարական հեղափոխութիւնների շրջանի կուսակցութիւնն է: Համ կ(բ)կ լենինիզմի կուսակցութեան տիպարն է:

Ռուսաստանը՝ վորպէս իմպերիալիզմի հակասութիւնների հանգուցային կետ և համաշխարհային հեղափոխական շարժման կենտրոն: Ռուսաստանը վորպէս բայլչեկիզմի ոջախ:

2. Բայլչեկիյան կուսակցութեան հիմնական բնութագծերն ու կազմակերպչական սկզբունքները: Կուսակցութիւնը բանվոր դասակարգի առաջավոր ջոկատն է, վորն իր շուրջն է համախմբում նրա շաղկապուն ելեմենտներին, իր մեջ է ամփոփում նրանց փորձը, նրանց հեղափոխականութիւնը, նրանց անդուգական նվիրվածութիւնը պրոլետարիատի գործին: Կուսակցութեան անբակտելի կապը դասակարգի հետ: Կուսակցութիւնը բանվոր դասակարգի քաղաքական առաջնորդն է: Բայլչեկիների վճռական պայքարը «տարերայնութեան թեորիայի» դեմ:

Կուսակցութիւնը բանվոր դասակարգի կազմակերպված ջոկատն է, նրա դասակարգային կազմակերպութեան բարձրագույն ձևն է: Կուսակցութիւնը կազմակերպվածութեան և կորդուպահութեան մարմնացումն է: Դեմոկրատական ցենտրալիզմը կուսակցութեան հիմնական կազմակերպված սկզբունքն է: Խստագույն յերկաթե կարգապահութիւնը և փորձամասնութիւնը մեծամասնութեանը յենթարկելը—կուսակցութեան ղեկավար դերի և նրա հաղթանակների կարևորագույն պայմանն է: Ներկուսակցական դեմոկրատիան և ինքնաքննադատութիւնը կուսակցութեան շարքերի մարտունակութեան ամրացման և ակտիվութիւնը բարձրացնելու մեթոդներն են: Սխտեմատիկ բայլչեկիյան դատարարակութիւնը կուսակցութեան շարքերի կազմակերպվածութեան ամրացման և իդեական-քաղաքական կայունու-

Թյան ուղին է: Կուսակցությունը պրոլետարիատի բոլոր կազմակերպություններին ուղղութիւն տվող ուժն է: «Զեղութեան» և անկուսակցական կազմակերպությունների «անսխալութեան» թեորիայի անհամատեղութիւնը բայլէ-վիզիի սկզբունքներով կուսակցութեան հետ: Կուսակցութեան կողմից անկուսակցական կազմակերպություններին ղեկավարելու ձևերը:

Կուսակցութիւնը պրոլետարիատի ղեկատուութեան ղեկն է: Կուսակցութեան ղեկավար դերը պրոլետարական ղեկատուութեան սխառնում: Կուսակցութեան կողմից պրոլետարիատի ղեկատուութեան իրականացումը «չարժիչ փոփոխութիւն» (խորհուրդներ, արհմիութիւններ և այլն): Պրոլետարիատի ղեկատուութեան կուսակցութեան ղեկավարութեանը հարկադրելու անթույլատրելիութիւնը: «Կուսակցութեան ղեկավարութիւնը գլխավորն է պրոլետարական ղեկատուութեան»: Կուսակցութեան և դասակարգի միջև ճիշտ հարաբերութիւնների լենինյան ըմբռնումը:

Կուսակցութիւնը վերաբերւում է միասնութիւն, վորը չի կարելի համատեղել Ֆրակցիաների գոյութեան հետ: Համ Կ(Բ)Կ ՍՍՀՄ բանվոր դասակարգի միասնական և միակ կուսակցութիւնն է: Ֆրակցիոնականութիւնը «միասնական կամքի քայքայման և կարգապահութեան կազմալուծման» ղեկն է: Լենինի պահանջը X կուսհամագումարում ամեն տեսակ Ֆրակցիոնականութեան կատարյալ վոչնչացման և բոլոր Ֆրակցիաների անմիջական ցրման մասին՝ կուսակցութիւնից անպայմանորեն և անմիջապէս հեռացնելու միջոցով: Տրոցկիստների փորձերը քայքայելու լենինյան կուսակցութեան միասնութիւնն ու մոնոլիտութիւնը: Աջերի Ֆրակցիոնական պայքարը կուսակցութեան դեմ և նրանց զրպարտանքը կուսակցական ռեժիմի վրա:

Կուսակցութիւնն ամբռնում է նրանով, վոր նա վճռականապէս մաքրում է իր շարքերը ուղորտունիստական տարրերից: Ուղորտունիստական տարրերը Ֆրակցիոնականութեան, կուսակցութեան միասնութիւնը քայքայելու, իղեական-քաղաքական կայունութիւնը և հեղափոխական մարտունակութիւնը քայքայելու աղբյուրն են: Մեկ կուսակցութեան շրջանակներում ուղորտունիստական տարրերի լայնաց-

ման» թեորիան՝ ներկած և վտանգավոր թեորիա յե, վորն սպառնում է կուսակցութիւնը ուղորտունիզմին կերակուր դարձնել, վորն սպառնում է պրոլետարիատին թողնել առանց հեղափոխական կուսակցութեան:

3. Լենինյան կուսակցութեան թեորետիկ բազան: Ղեկավարելու համար կուսակցութիւնը պետք է ղինված լինի հեղափոխական թեորիայով: «Առանց հեղափոխական թեորիայի չի կարող լինել և հեղափոխական շարժում»: Հեղափոխական թեորիայի համար պայքարը դասակարգային պայքարի ձևերից մեկն է: Մարքսիզմը պրոլետարիատի հեղափոխական թեորիան է: Մարքսիզմի խեղաթուրումն ու արատավորումը II Ինտերնացիոնալի ուղորտունիստների և ռեվիզիոնիստների կողմից: II Ինտերնացիոնալի սոցիալ-ֆալսիտական պայքարը մարքսիզմի հեղափոխական թեորիայի դեմ: Բայլելիզմն առաջ յեկավ մարքսիզմի հեղափոխական թեորիայի ամուր բաղայի վրա: Մարքսիզմը ուղորտունիստական խեղաթուրումներից մաքրելու համար լենինյան պայքարը: Մարքսիզմի հետագա զարգացումը լենինի կողմից: Լենինիզմը իմպերիալիզմի և պրոլետարական հեղափոխութիւնների շրջանի մարքսիզմն է: Լենինիզմը «հեղափոխութեան թեորիան ու տակտիկան է ընդհանրապէս, պրոլետարիատի ղեկատուութեան թեորիան ու տակտիկան է առանձնապէս»: (Ի. Ստալին): Լենինիզմը համաշխարհային բանվորական շարժման թեորիան ու տակտիկան է: Լենինիզմը բայլէլիզմի կուսակցութեան թեորետիկ բազան է: Թեորիայի նշանակութիւնը ժամանակակից շրջանում: Ընկ. Ստալինի դերը լենինիզմի թեորիայի հետագա զարգացման մեջ:

4. Յերկու մակաւոր վրա պայքարը լենինյան կուսակցութեան զարգացման որեւիճ է: Բայլելիզմն առաջ, ամբողջով ու կովիւնց յերկու ճակատի վրա պայքարում բանվորական շարժման ներսում ուղորտունիզմի դեմ և կուսակցութեան ներսում ուղորտունիստական թեքումների դեմ: Բանվորական շարժման ներսում մանր-բուրժուական տատանումների յերկու հոսանք—մանր-բուրժուական ուղորտունիզմը և մանր-բուրժուական «հեղափոխականութիւնը»: Յենարիզմը վերաբերւում ամոթահար ուղորտունիզմ: Մանր-բուրժուական տատանումները բանվորական շարժման մեջ, վոր-

պէս բուրժուական և մանր բուրժուական շրջափակման աղ-
ղեցութեան և բանվոր դասակարգի դադարաբախտութեան
արտահայտութիւն: Բայլչեկի մի թշնամիները ուսական և
միջդպեային բանվորական շարժման ներսում: Ուսուցումն իւր-
մը վորպէս գլխավոր թշնամի բայլչեկի մի բանվորական
շարժման ներսում:

Տարածախնութիւնների աղբյուրները կուսակցութեան
ներսում: Կուսակցութեան գլխավոր զօրք աջ և «ձախ» թե-
քումների դասակարգային արմատները: Հաշտվողականու-
թիւնը վորպէս ուսուցումն իւր ծածկոց: Գլխավոր հար-
վածի ուղղութիւնը յերկու ճակատի վրա պայքարում և
հաշտվողականութեան դեմ նայած դասակարգային ուժերի
հարաբերակցութեանը (соотношение), նայած պայքարի
յուրատեսակութեանն ու խնդիրներին յուրաքանչյուր տվյալ
շրջանում: Կուսակցութեան յերկու ճակատի վրա պայքարի
հիմնական ետապները պրոլետարիատի դիկտատուրայի ժա-
մանակաշրջանում (իշխանութիւնը նվաճելու և ամրացնե-
լու ժամանակաշրջան, քաղաքացիական պատերազմ, նեպին
անցումը, վերականգնման և վերակառուցման շրջան): Է-
ներիսյան կուսակցութեան դարդացման որեւէ բոլոր կոմու-
նիստական կուսակցութիւնների դարդացման որեւէն և:

5. Բայլչեկի միջազգային բնույթը: Բայլչեկիների
պայքարը ուսուցումն իւր դեմ ուսական և միջդպեային
բանվորական շարժման մեջ, պրոլետարիատի նոր կուսակ-
ցութեան համար պայքար եր պայմաններ պատրաստելու և մի
ջադպեային բայլչեկիական կուսակցութիւն կազմակերպե-
լու համար: Բոլոր ուսուցումն իւր տեսակից անջատելու, կտրու-
վելու բայլչեկիական դիմ, ինչպէս Ռուսաստանի բանվորա-
կան շարժման մեջ, այնպէս ել միջդպեային մասշտաբով:
Բայլչեկիների պայքարը II ինտերնացիոնալի հեղափոխա-
կան տարրերի ուսուցումն իւր տեսակից սխալների դեմ: Պրոլե-
տարական հեղափոխութեան հաղթանակը Ռուսաստանում և
Կոմինտերնի կազմակերպչական ձեռնարկում: Համի(բ)ի դե-
կլար դերը Կոմինտերնում:

Բայլչեկի միջազգային բնույթը յերկրների հեղափոխական շարժման
փորձի ընդհանրացումն և: Ռուսական հեղափոխութեան մի-
ջադպեային բնույթը: Նրա հիմնական հարցերը, վորպէս հա-
մաշխարհային հեղափոխութեան հիմնական հարցեր: Բայլ-

չեկի մի տակտիկական ուսական հեղափոխութեան մեջ բոլոր
յերկրների կոմիւնիստականութեան համար տակտիկայի
որինակն և: Բայլչեկի միջազգային պրոլետարական Կոմինտեր-
նական ինտերնացիոնալի «իդեան, թեորիան, ծրագիրը,
տակտիկան»: Պրոլետարական հեղափոխութեան և իՍՆՍՍՍՍ
ցիւլիստական շինարարութեան փորձի միջադպեային նշանա-
կութիւնը: Կոմինտերնը կոմիւնիստականութեանների բայլչեկի-
կացման խնդիրները մասին: Համաշխարհային պրոլետարական
հեղափոխութեան հաղթանակը հնարավոր է միայն լենինիզ-
մի դիմումով տակ:

Յ Ե Ր Կ Ի Ո Ր Դ Թ Ե Մ Ա

ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ՊԱՅՔԱՐԸ ԲՈՒՐՃՈՒՄ-ԴԵՄՈ-
ԿՐԱՏԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՅՍԱԼԻՍՏԱԿԱՆ
ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱՃԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ 1905 ԹՎԻՆ

(2 պարագմունք)

1. 1905 թվի հեղափոխութեան բնույթը, շարժիչ ու-
ժերը և յուրահատկութիւնը: Կապիտալիզմն ու ճորտատի-
րութիւնը Ռուսաստանի եկոնոմիկայում XIX դարի վեր-
ջում և XX դարի սկզբում: Հակասութիւնը կապիտալիզմի
և ճորտատիրութեան միջև — Ռուսաստանի եկոնոմիկայի
արմատական հակասութիւնն և այդ ժամանակաշրջանում:

ճորտատիրական մնացորդների վերացումը Ռուսաս-
տանի եկոնոմիկայում և քաղաքական իրավակարգում հե-
ղափոխութեան մոտակա խնդիրն և: Աղբարային հարցը հե-
ղափոխութեան «խթան» է՝ նրա բուրժուա-դեմոկրատական
ետադրում:

Հեղափոխութեան դեմոկրատիկական ետադրի բուրժուա-
գոյադպեայական բնույթը:

1905 թվի հեղափոխութիւնը իմպերիալիզմի շրջանի
(եպիտայի) բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխութեանն
էր: Հիմնական մոմենտները, վորոնք բնորոշում են յուրա-
հատկութիւնը, բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխութեան
թոր տիպը — կապիտալիզմի միանգամայն հասունացած
պարագան սոցիալիզմին անցնելու համար Արեմուտքում և
բարձր դարդացած կապիտալիզմի վերաբերմամբ յերկրի

ներսում. յերկու սոցիալիստական պատերազմների առկայոթ
թյունը յերկրի ներսում (գյուղացիութան՝ ընդդեմ կալվա-
ծատերերի և բանվոր դասակարգի՝ ընդդեմ կապիտալիստ-
ների). սրույնտարիատի քանակապես աճումն ու ինքնու-
րոյն դասակարգ դառնալը բայլչեիկներէ կուսակցութեան
գլխավորութեամբ. գյուղում սրույնտարական պայքարի հոր-
ածը բուրժուազիայի դեմ հանձինս գյուղի սրույնտարական
և կիսասրույնտարական շերտերի, գյուղացիութեան հիմնա-
կան մասսաների դասակարգային պայքարի առանձնահա-
տուի սուր ձևերը կալվածատերերի դեմ. ճնշված աղքու-
թյունների պայքարը ցարիղմի դեմ. ուստական ցարիղմի և
արեւմտա-յնվրոսական իմպերիալիզմի շահերի համահայու-
վածքը. ցարիղմի դեմ պայքարի անբաժանելիութունը իմ-
պերիալիզմի դեմ պայքարի հետ: 1905 թվի հեղափոխու-
թյունը սոցիալիստական հեղափոխութեան գերաճելու իրա-
կան հնարավորութեաները, սոցիալիստական հեղափոխու-
թեան ներքին ուժերի հիման վրա:

1905 թվի հեղափոխութեան դեմոկրատական ետապի
չարժիչ ուժերը—սրույնտարիատն ու գյուղացիութեանը:
Պրուետարիատ վորպես գերիշխող (հեգեմոն), հեղափո-
խութեան առաջնորդ: Գյուղացիութեան շահերը դեմոկրա-
տական հեղափոխութեան մեջ: Բուրժուազիայի հակահեղա-
փոխական յերկերեսանի դերը հեղափոխութեան մեջ և նրա
գործարքը ինքնակալութեան հետ: Ճնշված ժողովուրդները
դեմոկրատական հեղափոխութեան հեղափոխական ու-
ղեմն են:

Պրուետարիատի պերիշխանութեանը դեմոկրատական
հեղափոխութեան մեջ պայքարի սրույնտարական մե-
թոդների հիմքն է: Պրուետարիատի ամբողջ գյուղացիու-
թեան հետ դաշինքի բայլչեիկյան լոզունդը, դեմոկրատա-
կան հեղափոխութեան մեջ սրույնտարիատի գերիշխանու-
թեամբ: Բայլչեիկների պայքարը բուրժուազիային մասսա-
ներից չեղդեացնելու համար: Հեղափոխութեան բնույթի և
չարժիչ ուժերի մենչեիկյան-սրոցիկիստական գնահատա-
կանը: Բայլչեիկներէ պայքարը հեղափոխութեան բնույթի
և չարժիչ ուժերի մենչեիկյան և սրոցիկիստական գնահա-
տականների դեմ: Մենչեիկմն ու սրոցիկիզմը հակահեղա-
փոխական բուրժուազիայի ագենտուրան են բանվորական
չարժման մեջ:

2. Բայլչեիկների տակտիկան 1905 թ. հեղափոխութեան ժամանակ

Բայլչեիկմի տակտիկական դժի նպատակաճշտումը՝
բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխութեանը հաղթանակ
մինչև վերջ: Ուժերի պատրաստութեանը՝ հեղափոխութեան
բուրժուա-դեմոկրատական կտապի ինդիկներէ անցնելու
համար անմիջապէս բուրժուազիայի տապալելու պայքա-
րին, սոցիալիզմի համար պայքարին: Պրուետարիատի և
գյուղցիութեան հեղափոխական-դեմոկրատական գլխա-
տարի լինելու լոզունդը:

Մենչեիկներէ և սրոցիկիստների սրույնտարիատի և գյու-
ղացիութեան գլխատարայի հեղափոխական-դեմոկրատա-
կան լոզայի դեմ: Զինված ապստամբութեան և ժամանա-
կալիւր հեղափոխութեան կառավարութեան ստեղծելու
բայլչեիկյան լոզունդը: Մենչեիկյան տակտիկան—լինել
«մար սոցիալիզմի» կուսակցութեան: Մենչեիկների և
Տրոցիկու հրամարումը գինված ապստամբութեան տեխնիկա-
կան պատրաստումը: Տեղական հեղափոխական ինքնապա-
րուշեյութեան (առանց գինված ապստամբութեան) մենչե-
իկյան դադարաւոր (լոզան) պահպանելով ինքնակալու-
թեանը՝ հեղափոխութեանը հակահեղափոխական բուրժուա-
զիայի շահերին յենթարկելու գաղափար է: Բայլչեիկներէ
կողմից մենչեիկներին և սրոցիկիստներին մերկացումը և
Ա. Բանտրնայիտայի կուսակցութեաններից նրանց պաշտպա-
նող տարրերին մերկացումը:

Բայլչեիկների վարչարքը ետերների և մանր-բուրժուա-
կան տատանումների դեմ և նրանց հետադիմական յերա-
դանքների (ուտոպիաների) մերկացումը:

Բայլչեիկյան կուսակցութեան ծրագիրն ու լոզունդ-
ները ագրարային և սոցիալիկ հարցի վերաբերյալ: Նրանց
հեղափոխականորեն մոտիկիզացիայի յենթարկող նշանակու-
թեանը դեմոկրատական հեղափոխութեան ժամանակ: Բայլ-
չեիկների ագրարային ծրագիրը սոցիալիզմի համար պայ-
քարի պատրաստութեան տեսակետից: Հողի քաղաքացնաց-
ման մենչեիկյան դադարաւոր վորպես բուրժուական շրջա-
նակներով հեղափոխութեան թափի սահմանափակման դժի
պատահալութեան: Մենչեիկներէ ագրարային ծրագրի լե-
նինյան քննադատութեանը:

3. 1905 թվի հեղափոխութեան դասերը 1917 թվի գլխավոր փորձն ելին: 1905 թվի հեղափոխութեան միջադեպին նշանակութեամբ: Բայց չեն զգար միջադեպին բնույթը մենչեիկներին ուղղորտուն ղեմ, տրոցկիստներին և եսերներին ղեմ: Բուրժուազեմոկրատական հեղափոխութեան սոցիալիստական հեղափոխութեան զերանելու համար բայց չեն զգար Բուրժուազեմոկրատական սոցիալիստական հեղափոխութեան պայքաններ պատրաստելու համար Արեւմուտքում: Բայց չեն զգար ինտերնացիոնալիզմը:

Հակահեղափոխական տրոցկիզմի կոնտրաբանդիստներին փորձերն զրպարտական ելութեանը կուսակցականութեան քողի տակ բայց չեն զգար պատկերել փորպես մանրբուրժուական ռադիկալներ 1905 թվի հեղափոխութեան ժամանակ: Ընդ. Ստալինը տրոցկիստական կոնտրաբանդի քաղաքական ելութեան և հիմնական ուղղութեանների մասին բայց չեն զգար պատմութեան անսարքիզում և կուսակցական աշխարհայեցողութեան և անհաշտելիութեան ուժեղացման խնդիրների մասին թեորոտիկական ճակատում:

Յ Ե Ր Ր Ո Ր Դ Թ Ե Մ Ա

ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ՊԱՅՔԱՐԸ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱՅԻ ՀԱՄԱՐ 1917 ԹՎԻՆ

(3 պարագմունք)

1. Իմպերիալիստական պատերազմի ազդեցությամբ Ռուսաստանի ժողովրդական տնտեսության վրա: Արդյունաբերական և տրանսպորտային քայքայում, դյուզատնտեսութեան անկում: Պարենային դժվարութեաններ և թանկութեան աճում: Տնտեսութեանը պետականորեն կարգավորելու փորձերի անհաջողութեան: Դասակարգային հակասութեանների սրումը պատերազմի տարիներին: Բանփորական շարժման վերելք, հատկապես 1916 թվի վերջին և 1917 թվի սկզբին: Հեղափոխական հուզումների աճումը գյուղում և ցարական դադուխներում: Հեղափոխական շարժումը բանալում: Բայց չեն զգար աշխատանքը ձեռնարկութեաններում և բանալում: Յարիզմի քայքայումը: Յարիզմի և ուսական ու անդլո-ֆրանսական բուրժուազիայի միջև

հարաբերութեանների սրում պատերազմական անհաջողութեանների հոգի վրա և ցարիզմի անկարողութեանը՝ կանոնավորել պատերազմի անհաջողման խնդիրները: Բուրժուազիայի վախը, վոր կարող և մասսայական հեղափոխական շարժում առաջ գալ և նրա պատրաստութեանը հեղաշրջում առաջ բերելու պալատում Անտանտայի ուղղութեամբ: Բանփորական շարժում Պետերում 1917 թվի փետրվարին: Զորքերին բանվորների կողմն անցնելը: Ինքնակարգութեան տապալումը:

2. Պրպետարիատն ու գյուղացիությունը (բանակը) փետրվարյան հեղափոխության շարժիչ ուժերն ելին:

Պրոլետարիատի զերիշխանութեանը հեղափոխութեան մեջ: Հեղափոխութեանը բուրժուազիայի շահերին հակառակ յերևույթ: Բուրժուազիայի փորձերը գլխավորելու հեղափոխութեանը, փորպեսզի գլխատի աղջ հեղափոխութեանը: Ժամանակավոր կառավարութեան կազմակերպումը, փորպես բուրժուազիայի իշխանութեան և խորհուրդների՝ փորպես պրոլետարիատի և գյուղացիութեան հեղափոխական-դեմոկրատական դիկտատուրայի:

Խորհուրդները փորպես սաղմային իշխանութեան, վորը նրա ձեռքում իրական ուժերի ատկայութեան ղեպում «ինքը բուրժուական ժամանակավոր կառավարութեան հետ ուղղական համաձայնութեան դադմ և մի շարք փաստական զիջումներով հանձնեց և հանձնում և դիրքերը բուրժուազիային» (Լենին): Զնչում սոցիալիստական պրոլետարիատի և մանր բուրժուազիայի միլիոնավոր մասսաներին վրա, վորոնց հեղափոխութեանը ակտիվ քաղաքական կյանք եր հրել: Պրոլետարիատի անբաժանելի գիտակցութեանն ու կազմակերպվածութեանը և բանվորների միջադեպը գիտակցութեանը, վորը նրանց մանր-բուրժուական ցնորքներ եր ներշնչում և ամրացնում եր բուրժուազիայի աղղեցութեանը մասսաների վրա: Մենչեիկների և եսերների աշխատանքը փորպես պատճառ և դաշակ-գրգային հիմք խորհուրդները ժամանակավոր կառավարութեանը յնթարկելու համար: Լենինը մասսաների ջրարեխիտը պալատնտեսականութեանը կուսութեան մասին:

Իշխանութեանը բուրժուազիայի ձեռքն անցնելը հեղափոխութեան առաջին կտակի բովանդակութեանն եր: Փետրվարյան հեղափոխութեան ժամանակ 1905 թ. լենինյան

պլանի իրականացման յուրահատուկութիւնը: Խորհուրդները մտապէս պրոպագանդայի և գլխավորութեան հեղափոխական գեղարվեստական գիտատեւրայի արտահայտութիւնն է: Յերկիւխանութիւնը վորպէս փետրվարյան հեղափոխութեան բնորոշ առանձնահատուկութիւն, վորպէս նրանքին հակասութիւնների արտահայտութիւնն է: Յերկիւխանութեան դասակարգային ելութիւնն ու պատճառները: Երկրիւխանութիւնը վորպէս հեղափոխութեան անցման փուլի արտահայտութիւնն է: Լեզուութեան մտքիմուր, մասսաների վրա բոնութեան բացակայութիւնը և նշանցանդիտակից վերաբերմունքը դեպի կապիտալիստներու կառավարութիւնը—մոմենտներ են, վորոնք բնորոշ են հեղափոխութեան առաջին ետալից յերկրորդին անցնելու համար: Խորհուրդների մեծամասնութեան մեջ մենչեիկներին ու եսերներին մանր-բուրժուական կուսակցութիւնների աղղեցութիւնը: Ժամանակավոր կառավարութեան անկարողութիւնը մասսաներին խաղաղութիւն, հաց և աղատութիւն տալու: Բուրժուազիայի և միապետական տարրերի միութիւնը (բրդը) մասսաների հեղափոխութեան դեմ պայքարելու համար:

3. Բայշեիկները փետրվարյան հեղափոխութեան պատրաստութեան և ղեկավարութեան միջոցով: Փետրվարյան հեղափոխութեան «տարերախութեան թեօրէյի» արոցիկատական ելութիւնը: Լենինի առաջադրած արելլյան թեղեր և նրանց նշանակութիւնը: Բայշեիկների պայքարը ժամանակավոր կառավարութեան դեմ և «բարեխոյճութեան պաշտպանութեան» գիշումներ անելու անթույլատրելիութեան դիմ: Լենինի թեղը մասսաների մեջ համբերութեամբ պրոպագանդ մղելու մասին: Վոչ թե պայքարենտական հանրապետութիւն, այլ խորհուրդների հանրապետութիւն: Լենինը պրոլետարիատին սպառազինելու անհրաժեշտութեան մասին: Կուսակցութեան յենիյան ծրագիրը ագրարային և աղբային հարցի վերաբերյալ: Լենինը կուսակցութեան անունը փոխելու մասին և ուստ բայշեիկների խնդիրների մասին կոմունիստական խոտերաղիտայ ստեղծելու գործում: Լենինյան աղբիյան թեղերը կուսակցութեան բացարձակ մեծամասնութեան փաստաթուղթ են:

Կուսակցութեան աղբիլյան կոնֆերանսը: Կուսակցութեան պայքարը Լենինի ղեկավարութեամբ բնորոշ մի պարտուխատական (Կոմիտէ) որիննտաղիայի հեղափոխութեան մեջ և բնորոշ «ձախ» տատանումների դեպի ժամանակավոր կառավարութիւնը վերաբերմունքի հարցում: Հեղահեղափոխական արոցիկով կուսակցութեան վրա դրաւարտանքը բայշեիկների 1917 թ. «Երաղիման» մասին:

4. Փետրվարից հոկտեմբեր հեղափոխութեան ետալները: «Իլխանութեան մշտական ճշնաթամերի» դասակարգային հիմքը: Կերենչինա: Յերկիւ տնտեսութեան հետադարձայնութիւնը վորպէս հետեանք Կերենչիւ ժամանակավոր կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան: «Պատերազմ մինչև վերջնական հաղթանակ»—կերենչինայի ուղղական քաղաքականութիւնը: Բուրժուազիայի հարձակումը բանվոր դասակարգի վրա: Ժամանակավոր կառավարութեան պատմիչ արշավանքները հողի գրավման դեմ դուրդացիների կողմից: Ժամանակավոր կառավարութիւնը հեղափոխութեան դեմ, բայշեիկների դեմ պայքարում:

Բայշեիկյան տակտիկայի հիմնական մոմենտները հոկտեմբերի պատրաստութեան ժամանակաշրջանում՝ մի կուսակցութեան—բայշեիկների կուսակցութեան—հոկտեմբերի պատրաստութեան անբաժան դեկավարութիւնը: Խմբերիալիդի դիտավոր սոցիալական հեղափոխական—մենչեիկների և եսերների չեղարացումը մասսաներից ինքնակալութեան տալալումից հետո: Խորհուրդները պետական իշխանութեան մարմինների վերածելու քաղաքականութիւնը: մասսաների համոզմունքը կուսակցութեան յոգունդների ճշտութեան մեջ իրենց սեփական փորձով:

«Ամբողջ իշխանութիւնը խորհուրդներին» լոգունդը մինչև հուլիսյան որերը: Բայշեիկների պայքարը մասսաների համար արձմութիւններում, Փարիկ-գործարանների կոմիտեներում, խորհուրդներում, բանակում և տորմիդում: Հուլիսյան որերը վորպէս շրջադարձային կետ 1917 թվի հեղափոխութեան պատմութեան մեջ: «Իլխանութեան տատանվող գրութիւնը դադարից, իլխանութիւնը վճռական տնդում անցալ հեղահեղափոխութեան ճեղքը» (Լենին): Եսերներն ու մենչեիկները վորպէս խմբերիալատական բուրժուազիայի ուղղակի գործակիցներ:

Յերկիր խանության վերջը և բուրժուազիայի հակահեղափոխական դիկտատուրայի հաստատումը: Պետական խորհրդակցություն, նրա դասակարգային նպատակը: Բայլչևիկների կողմից հուլիսյան որերից հետո «ամբողջ իշխանությունը խորհուրդներին» լողունգի յետ վերցնելը: «Այդ լողունգը ժողովրդին որեկտիվորեն խաբել և նշանակել, կենտոնացր նրան տարածել, վոր կարծես Սորհուրդներին այժմ ել բավական ե իշխանությունը վերցնել ցանկանալ... կարծես կարելի յե յեղածը չեղյալ դարձնել» (Լենին):

Կուսակցության VI համագումարը, նրա վորոշումները և լողունգները վորպես դիրեկտիվներ պրոլետարիատի կողմից իշխանությունը զինված գրավելու պատրաստության մասին: Ընկ. Ստալինի դերը կուսակցության VI համագումարը ղեկավարելու մեջ:

Կորնիլովչինան, նրա դասակարգային ելույթունն ու քաղաքական նշանակությունը: Կուսակցությունը կորնիլովյան ապստամբությունը ճնշելու ղեկավարության մեջ: Բայլչևիկների ազդեցության ուժեղացումը խորհուրդներում և բանակում: Գյուղի հեղափոխականացումը, բայլչևիկյան լողունգների հաղթանակը գյուղացիական մասսաների մեջ: Մանր-բուրժուական մասսաների պրոլետարիատի կողմն անցնելը: Կորնիլովչինայից հետո բայլչևիկների կողմից «ամբողջ իշխանությունը խորհուրդներին» լողունգի վերահաստատումը դասակարգային նոր բովանդակությամբ (իշխանությունը գրավել զինված ապստամբության միջոցով և պրոլետարիատի դիկտատուրայի իրականացումը):

Կուսակցության տնտեսական ծրագրերը հոկտեմբերի նախորեյին: Բայլչևիկների պայքարը հաշտության համար և իմպերիալիստական պատերազմից հեղափոխական յելքի լողունգը:

Բայլչևիկների կողմից մեծամասնության նվաճումը Պետերի և Մոսկվայի խորհուրդներում ոգոտոտի վերջում— 1917 թվի սեպտեմբերի սկզբին: Լենինը բայլչևիկների կողմից իշխանությունը գրավելու անհրաժեշտության և հնարագործության մասին: Նախապարամենտի բոլկոտի լենինյան տակտիկան: Լենինն ապստամբության մասին վորպես արվեստի մասին: Կուսակցության պայքարը Լենինի ղեկավար

բությամբ աջ կապիտուլյանտների և շորեյիերներների դեմ (Կամենևի, Զինովյեվի, Ռիկովի և ուրիշների): Զինված ապստամբության լենինյան պլանը: Կուսակցության Կենտկոմի հոկտեմբերի 10-ի և 16-ի վորոշումները: Բայլչևիկների կողմից ռադմա-հեղափոխական կենտրոնի կազմակերպումը: Ապստամբության պրակտիկ պատրաստությունը: Կենտկոմի դիրեկտիվները ապստամբության մասին և տեղական կուսակազմակերպությունները: Հոկտեմբերի 25-ը: Զինված ապստամբության հաղթանակը:

5. Սորհրդային իշխանության առաջին ղեկիւնները վորպես սոցիալիստական իշխանության առաջին քայլեր: Հոկտեմբերը հարընթաց վորոշեց բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխության խնդիրները: Հոկտեմբերյան հեղափոխության սոցիալիստական բնույթը: Պրոլետարիատը դաշնակցած չքավորաբույն գյուղացիության հետ Հոկտեմբերյան հեղափոխության շարժիչ ուժերն եյին: Պրոլետարիատը վորպես Հոկտեմբերի հեղեմոն:

Հոկտեմբերի միջադգային պարագան: Հոկտեմբերն ու միջադգային իմպերիալիզմը: 2-րդ Ինտերնացիոնալը հակահեղափոխության բանակում: Հոկտեմբերի միջադգային նշանակությունը: — Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը պատրաստելու և անցկացնելու բայլչևիկյան փորձի նշանակությունը յեղբայրական կոմկուսակցությունների համար: Հոկտեմբերը վորպես համաշխարհային սոցիալիստական հեղափոխության առաջին ետապ և բաղա այդ հեղափոխության հետագա զարգացման համար: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունն իմպերիալիզմի շղթայի, նրա թույլ ողակի կտրվածքն եր: Հոկտեմբերյան հեղափոխության աղեցությունը համաշխարհային հեղափոխության շարժման վրա Արևմուտքում և Արևելքում: ԽՍՀՄ վորպես ամբողջ աշխարհի ժողովուրդների ապագա միացման նախատիպ:

Հոկտեմբերյան հեղափոխության և Լենինի դերի ու հոկտեմբերին լենինյան կուսակցության տրոցկիստական դնահատականի հակահեղափոխական ելույթունը:

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎՈՐՊԵՍ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՅԵՎ ԿԱՋՄԱԿԵՐՊԻՉ

(2 պարագամունք)

1. Մարքսը, Ենգելսը, Լենինը և Ստալինը ռազմական հարցերի և հեղափոխության գիմլամ ուժերի շինարարության մասին: Լենինը գիմլամ ապստամբության շնորհ պատրաստության և բանակի համար պայքարի նշանակութայն մասին: Ռազմական հարցը կուսակցության համագումարների և կուսկերանների վերոշումներում մինչև 1917 թ. հոկտեմբերը: Լենինի և Ստալինի դերը 1917 թ. հոկտեմբերի գիմլամ ապստամբության պատրաստման և կազմակերպման մասին: Կուսակցության ամբողջ նախընթաց ռազմական պատրաստության նշանակությունը պրոլետարական հեղափոխության հաղթանակի համար 1917 թ. հոկտեմբերին և պրոլետարական դեկտատուրայի գիմլամ ուժերի հետագա շինարարության համար: Կարմիր զվարդիայի նշանակությունը հոկտեմբերի հաղթանակի ապահովելու գործում:

2. Հոկտեմբերյան հեղափոխության հաղթանակը և պայքարի կազմակերպումը հակահեղափոխության դեմ: Գերմանական իմպերիալիզմի հարձակումը պրոլետարական հեղափոխության դեմ: Ներքին հակահեղափոխության կազմակերպումը: Կարմիր զվարդիայի դերը գերմանական իմպերիալիզմի և ներքին հակահեղափոխության դեմ պայքարում: Լենինը հեղափոխության գիմլամ ուժերի շինարարության հերթական խնդիրների մասին՝ կապված լինելով ներքին և քաղաքացիական պատերազմի հետ: Դրդ կուսհամագումարը պրոլետարական դեկտատուրայի գիմլամ ուժերի շինարարության և պատերազմի մասին: Կուսակցության պայքարը «ձախ» կոմունիստների և տրոցկիստների դեմ ռազմական հարցում:

Քաղաքացիական պատերազմի ծավալումը և հեղափոխության գիմլամ ուժերի շինարարությունը: Կարմիր զվարդիայի ջոկատներից կամավորական Կարմիր բանակին անցումը, վերսկս մի ետապ դեպի կենտրոնացված կանոնավոր մասսայական Կարմիր բանակ ստեղծելու ուղին: Կանոնավոր

Կարմիր բանակի շինարարությունը: Պայքար հրամատարական կազմի կազմերի համար: Հին մասնադետներին ոգտադործելը և բանվորա-դուգացիական հրամատարներ պատրաստելը: Կարմիր բանակի կառուցվածքի դասակարգային սկզբունքը և նրա ինտերնացիոնալ բնույթը: Կուսակցության ղեկավար դերը Կարմիր բանակի կազմակերպման և ամրացման գործում: Կոմունիստների, կոմյերիտականների և ուրանվորների մորիլիզացիան ճակատների համար: Կուսակցական բջիջների, քաղապարտի և կոմսարների դերը Կարմիր բանակում: Կոմյերիտիսթության դերը քաղաքացիական պատերազմում: Կուսակցության պայքարը մի կողմից՝ պատրիզանականության և սպեցակերության դեմ և մյուս կողմից՝ բանակը կուսակցության ադեցությունից հեռու պահելու տրոցկիստական փորձերի դեմ: Ռազմական հարցը կուսակցության Ց-րդ համագումարում: Հակահեղափոխության ջախջախումը և իտաղադ շինարարության անցնելը: Կուսակցության Ծ-րդ համագումարի վերոշումները միլիցիոնիզիրային սիստեմին անցնելու մասին: Դադարի ձախողում և պատերազմ սպիտակ-լեհերի ու վրանդելի դեմ: Բանդիտիզմի ջախջախումը:

Կարմիր բանակի վերջնական հաղթանակը կնտերդհատների և սպիտակ-զվարդիականների դեմ: Կարմիր բանակի հաղթանակների պատճառները նրանումն և, վոր «Կարմիր բանակի կազմակերպման մեջ հիանալի իրականացված եյին պրոլետարական ղեկավարության հետևողականությունն ու հաստատակամությունը բանվորների և աշխատավոր դուգացիության դաշինքում, ընդդեմ բուր ջահադործողների» (Լենին): Կուսակցական-քաղաքական աշխատանքի նշանակությունը Կարմիր բանակի ամրացման գործում և նրա հաղթանակները կազմակերպելու մեջ: Կուսակցությունը վորպես Կարմիր բանակի առաջնորդ և կազմակերպիչ: Կուսակցության կենտկոմի, Լենինի և Ստալինի դերը Կարմիր բանակի ստեղծման մեջ և նրա հաղթանակներում: Տրոցկու քաղաքացիական պատերազմում ունեցած «հատուկ դերի» մասին լեզնդի մերկացումը: Վերոշիլովի և Ֆրունզեյի դերը Կարմիր բանակի ղեկավարության և նրա հաղթանակները կազմակերպելու գործում քաղաքացիական պատերազմում:

1006
34646

3. Քաղաքացիական պատերազմի վերջը և Կարմիր բանակի շինարարությունը խաղաղ պայմաններում: Կարմիր բանակի դարձագրումն ու քանակի կրճատումը: Կարմիր բանակի մարտունակությունը վերստին մոմենտի կենտրոնական խնդիր: Պայքարը յերկաթե կարգապահությամբ համար Կարմիր բանակում, վորպես վճռական պայման նրա բարձր մարտունակություն համար: ԲԳԿԻ կուսակցական ու կոմյերիտական կադմակերպությունների ամրացման խնդիրները: 1924 թվի ռազմական ռեֆորմը: ՈՍՀՄ ղինված ուժերի շինարարության տերիտորիալ սիստեմի ծավալումը: Աղքատի ձևակերպումներ: Միահրամատարությունն անցնելը: Միահրամատարության դերը Կարմիր բանակի մարտական հզորության ամրացման գործում:

Ֆրոնտիերի և Վորոշիլովի դերը 1924 թվի ռազմական ռեֆորմի անցկացնելու և Կարմիր բանակի մարտունակությունն ամրացնելու գործում:

4. ՈՍՀՄ վերջնական ամրացումը սոցիալիստական ուղու վրա, համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի հետագա խորացումը, կապիտալիզմի հարաբերական մասնակի կայունացման վերջը և ժամանակակից կապիտալիզմի բոլոր հակասությունները սրումը: Իմպերիալիստների ուժեղ պատրաստությունը նոր պատերազմի համար և առաջին հերթին ՈՍՀՄ դեմ պատերազմի, վորպես ճգնաժամից կապիտալիստական յեղբի միջոցներից մեկը: Ուղաղ դրություն և պատերազմի միջև սահմանագծի վերանալը, վորպես տվյալ սոմենտի բնորոշ առանձնահատկություն: Անցում դեպի պատերազմների ու հեղափոխությունների նոր շրջան: ՈՍՀՄ դեմ ինտերվենցիայի ուժեղ պատրաստության փաստերը: ՈՍՀՄ պաշտպանունակության ամեն կերպ բարձրացման խնդրի հատուկ այժմեականությունը և Կարմիր բանակի մարտական հզորության ամրացումը ներկա ետապում:

Կուսակցության վճռական հաղթանակները սոցիալիզմի շինարարության ասպարիզում և այդ հաղթանակների նշանակությունը յերկրի պաշտպանությունն ամրացնելու համար: Կարմիր բանակի տեխնիկական հագեցման աճումն ու տեխնիկային տիրապետելու խնդիրը վորպես տվյալ մոմենտի կարևորագույն խնդիր: Պայքար առանց վթարումների, թուխքների, նյութական մասը խնայելու համար քաղաքարա-

տի և կուսկամակերպությունների կենտրոնական խնդիրն է, յուրաքանչյուր, կոմունիստի և կոմյերիտականի, յուրաքանչյուր մարտիկի կարևորագույն պարտականությունն է: Յերկաթե ղինվորական կարգապահությունը վորպես Կարմիր բանակի մարտունակությունը բարձրացնելու համար պայքարի վճռական նախադրյալ: Կուսկադմակերպության խնդիրները յերկաթե ղինվորական կարգապահության համար մղվող պայքարում: Կոմունիստների և կոմյերիտականների որինակելիության նշանակությունը:

ԲԳԿԻ մարտիկների և հրամատարների քաղաքական և կուլտուրական մակարդակի անչեղ աճումը և Մարքս-լենինյան դաստիարակության խնդիրները Կարմիր բանակում: Մասսայական քաղաքական ագիտացիայի խնդիրները ԲԳԿ բանակում տվյալ մոմենտում: Մարտական պատրաստության և քաղաքական դաստիարակության բարձրացման խնդիրների միաժամանակյա լուծման անհրաժեշտությունը, վորպես մի խնդիր, վորն ուղղված է Կարմիր բանակի մարտական հզորության հետագա ամրացմանը: «Իսկական, ակտիվ, կոնկրետ ոգնությունը հրամատարությանը մարտական պատրաստության հարցերում, պետք է ամենասերտ կերպով կապված լինի մարտիկի ու հրամատարի քաղաքական ու կուլտուրական դաստիարակության ուժեղացման և լավացման հետ: Մեր բանակում այդ յերկու խնդիրը սերտորեն կապված են, ձուլվում են մի խնդրի մեջ, նրանց անջատել չի կարելի, այդ խնդիրները սերտորեն առանձին-առանձին լուծել չի կարելի: Պետք է այդ յերկու խնդիրը լուծել վորպես մի խնդիր» (Յա. Գամառնիկ):

Կուսակցության, նրա Կենտկոմի և կուսակցության առաջնորդ ընկ. Ստալինի դերը Կարմիր բանակի շինարարության մեջ: Ընկ. Վորոշիլովը վորպես Կարմիր բանակի առաջնորդ, վորպես կուսակցության և նրա Կենտկոմի բայր շեփիկյան գիծն անցկացնող վինված ուժերի շինարարության մեջ:

ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ ԿԱՌՈՒՑԵԼՈՒ ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԹԵՈՐԻԱՆ

(3 պարագամունք)

1. Լենինը մի յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի մասին: Կապիտալիզմի զարգացման անհավասարաչափության լենինյան թեորիան իմպերիալիզմի եպոխտում և մի յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու հնարավորությունը: «Տնտեսական և քաղաքական զարգացման անհավասարությունը կապիտալիզմի անսույման օրենքն է: Այստեղից հետևում է, վոր հնարավոր է սոցիալիզմի հաղթանակը սկզբում մի քանի կամ նույնիսկ մեկ, առանձին վերջրած կապիտալիստական յերկրում» (Լենին): Լենինը ինդուստրացման մասին, վորպես սոցիալիզմի նյութական բաղադրի մասին: Ինդուստրացումը և սոցիալիստական գյուղատնտեսության վերակառուցումը (լենինյան կոոպերատիվ պլանը):

Մի յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու անհնարինություն մասին տրոցկիզմի բուրժուական թեորիայի հակահեղափոխական ելույթունը: Մեր յերկրի բանվոր դասակարգի և գյուղացիության չքավորամիջակային մասսաների ուժերով ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու հնարավորության բացասումը: Գյուղացիության հիմնական մասսաներին սոցիալիստական շինարարության գործին ներգրավելու հնարավորության բացասումը. անհավատություն այն մասին, վոր բանվոր դասակարգը ուժեր ունի և ընդունակ է սոցիալիզմի շինարարությանը ներգրավել գյուղացիության աշխատավոր մասսաներին. «գուշակությունը», վոր անխուսափելի յենդեհարումը պրոլետարիատի և գյուղացիության միջև պրոլետարական դիկտատուրայի հաղթանակից հետո, անխուսափելի յեն կապիտալիզմի վերականգնումը—սրանք տրոցկիզմի հակահեղափոխական թեորիայի բնորոշ գծերն են:

Ալերի պայքարը կուսակցության կողմից վերջրած ինդուստրացման տեմպերի դեմ, խորհրտնտեսությունների և կոլտնտեսությունների շինարարության դեմ: Ալերի կողմից լենինյան կոոպերատիվ պլանի խեղաթյուրումը և այդ պլանի փոխարինումը ինքնահոսով գյուղացիության զարգացման մեջ և փոխարինումը «կուլակի սոցիալիզմի մեջ խաղաղ ներած-

ման թեորիայով: Ամբողջ ճակատով կապիտալիստական տարրերի վրա սոցիալիզմի ծավալուն հարձակման անհրաժեշտությունն բացասումն ալերի կողմից և դասակարգային պայքարի մարման «թեորիայի» քարոզը: Խոսքով ընդունելով սոցիալիզմի կառուցումը մեր յերկրում, բայց բացասելով հաղթանակն սոցիալիստական շինարարության ուղիներն ու միջոցները, ալերը գործով գլորվում են դեպի ԽՍՀ Միության մեջ սոցիալիզմ կառուցելու հնարավորության տրոցկիստական բացասման տեսակետը:

Պրոլետարական դիկտատուրայի հաղթանակը, վորպես հաղթական սոցիալիստական շինարարության յեղակետ և սկիզբ: «Պրոլետարական հեղափոխությունն սկսվում է սոցիալիստական գլուխձքի պատրաստի ձևերի բացահայտության կամ համարյա բացակայության պայմաններում» (Ստալին): Պրոլետարիատի դիկտատուրայի յերեք կողմի միասնությունը:

Սոցիալիզմի կառուցման հաջողությունները ԽՍՀՄ-ում, վորպես մի յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու հնարավորության մասին լենինյան թեորիայի ճշտության հաստատումը: Լենի. Ստալինի դերը մի յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու անհնարինության մասին հակահեղափոխական տրոցկիստական թեորիայի դեմ պայքարում և ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու լենինյան թեորիայի և դեկավարության հետագա զարգացման գործում:

2. Սոցիալիզմի շինարարության ծուղակները ԽՍՀՄ-ում: 1918 թ. դարձան Լենինի տնտեսական պլանը վորպես սոցիալիզմի շինարարության ծրագիր: Լենինը հինգ տնտեսական գլուխձքների մասին: Սոցիալիզմն ու պետկապիտալիզմն ընդդեմ մասնավոր-տնտեսական կապիտալիզմի և մանր-բուրժուական տարրերի: Կուսակցությունը սոցիալիստական շինարարության լենինյան պլանի համար «ձախ» կոմունիստների և տրոցկիստների դեմ պայքարում:

Ռադմական կոմունիզմի չրջանը: Ռադմական կոմունիզմի քաղաքականության ելույթունն ու նշանակությունը: Պրոլետարիատի և միջին գյուղացիության ռադմա-քաղաքական դաշինքը և նրա տնտեսական հիմքը: Կոմունիստական Ինտերնացիոնալի ծրագիրը ռադմական կոմունիզմի քաղաքականության նշանակության մասին:

ՆԵՊ-ի ելույթը նու հիմնական խնդիրները: ՆԵՊ-ը վորպես պրոլետարիատի միակ ճիշտ քաղաքականությունը կապիտալիզմից սոցիալիզմին անցնելու ժամանակաշրջանում: ՆԵՊ-ի յերկու կողմերը: «ՆԵՊ»-ն առևտրի ալաու-թյուն է վորաջ սահմաններում, վորաջ շրջանակներում, յերբ ալաուվիված է պետաբյան կանոնավորող դերը և նրա դե-րը շուկայում» (Դ. Ստալին): ՆԵՊ-ը վորպես կուսակցու-թյան քաղաքականություն, վորը նկատի ունի ստեղծել սոցիալիզմի հոգր ինդուստրիալ բաղա և նկատի ունի սոցիա-լիզմի հաղթանակը կապիտալիզմի դեմ: ՆԵՊ-ի ետադները: ՆԵՊ-ի առաջին ետադը և նրա խնդիրները: Լենինի առաջա-դրած խնդրի նշանակությունը՝ «հասնել և անցնել» սոխի-կապես-տնտեսապես առաջավոր կապիտալիստական յերկը-ներին: Կուսակցության պաշարը ՆԵՊ-ի աջ ուղիորդողու-կան և տրոցկիստական դեմահատականների դեմ: ՆԵՊ-ի մի-ջադգային նշանակությունը:

3. ՆԵՊ-ի վերջին ետադը սոցիալիզմի առաջին շրջանն է: Սոցիալիստական արդյունաբերության և գյուղատնտե-սության դարդացման հաջողությունները վերականգման շըր-ջանում: Արտադրության դերադանցումը նախապատերադմ-յան մակարդակից վերականգնման շըջանի վերջում: Համ. Կ(բ) 14-րդ համադումարը ինդուստրացման համադու-մար էր: Ժողովրդական տնտեսության դարդացման առաջին հնգամյա պլանը, վորպես կուսակցության գլխավոր դժի արտահայտություն իՍՀՄ ինդուստրացման, սոցիալիզմի կա-ռուցման նկատմամբ: Համ. Կ(բ) 15-րդ համադումարը կոլեկտիվացման համադումար էր: Մեծ բեկման տարին: Գյուղացիության միջակային մասսաների դեպի սոցիալիզմի կողմը կատարած շըջադարձի համալսարհային-պատմական նշանակությունը:

Կուսակցությունն անցնում է համատարած կոլեկտիվաց-ման հիման վրա կուլակության վորպես դասակարգ վերաց-ման նոր քաղաքականությունը:

ԻՍՀՄ թեակոխումը սոցիալիզմի շըջանը կուսակցու-թյան XVI համադումարին մոտիկ ժամանակում: Համ(բ) XVI համադումարը սոցիալիզմի ամրոջ ճակատով ծավա-լուն հարձակման համադումար էր: Համատարած կոլեկտի-վացումը իրականացնելու հաջողությունները և այդ հիման

վրա կուլակության վերացումը վորպես դասակարգ: ԻՍՀՄ ադրարային յերկրից ինդուստրիալ յերկրի վերածումը: ԻՍՀՄ դառնում է աշխարհում ամենախոշոր հողադործու-թյան յերկիրը: Կուլտնտեսական հողադործության կենտ-րոնական դեմքն է, Խորհրդային իշխանության իսկական և հաստատուն հենարանը գյուղում: Սոցիալիստական եկոնո-միկայի հիմքի կառուցման ավարտումը, «ուլ-ում» լենինյան հարցի անվերադարձ լուծումը սոցիալիզմի ոգտին քաղա-քում և գյուղում: ԻՍՀՄ վերջնական ամրացումը սոցիալի-ստական ուղու վրա, վորպես առաջին հնգամյակի հիմնական հանրադումար և վորպես վճռական նախադրյալ՝ XVII կու-կոնֆերանսի կողմից առաջադրված պատմական խնդիրները լուծելու համար:

Ընդ. Ստալինի վեց պատմական պայմանները, վորպես գործողություններ ժարտական ծրագիր սոցիալիզմի հետա-գա հաղթանակների համար: Յերկրորդ հնգամյակի հիմնա-կան ու վճռական խնդիրը—ավարտել ամրոջ Ժողովրդա-կան տնտեսության վերակառուցումը, ստեղծել նորադույն տեխնիկական բաղա Ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերի համար:

Կուլտնտեսությունների, նրանց արտեյային ձևում կաղ-մակերպչական-տնտեսական ամրացման խնդիրը հանդիսա-նում է տվյալ շըջանում կուլտնտեսական շինարարության հիմնական ձևը: Խորհրդային առևտրի ծավալումը տնտե-սության սոցիալիստական սեկտորի բացարձակ գերակշու-թյան բաղալի վրա: Խորհրդային առևտրի նշանակությունը բանվորների և աշխատավոր մասսաների նյութական բարե-կեցության վերելքի համար: Համ Կ(բ) Կենտկոմի, ԻՍՀՄ Ժողկոմիորհի և Կենտգործկոմի վորոշումների դերն ու նշանակությունը (գյուղ. հարկի, մսամթերման, հացա-մթերման և այլն): Կուլտնտեսական առևտուրը, վորպես խորհրդային առևտրի կարևորագույն ողակ: Կուլտնտեսա-կան առևտրի դերը կուլտնտեսությունների կաղմակերպչա-կան-տնտեսական ամրացման գործում: Արդեն սոցիալիզմի շինարարության տվյալ շըջանում մթերափոխանակման ու «փողի անհետացման» անցնելու մասին «ձախ» ֆրազների հակարալլեկիյան բնույթը «ձախական» թուխքի դեմ կու-տնտեսական շինարարության արտեյային շըջանի վրայով և

տնտեսաշխարհին ու խորհրդային առևտրի ներմանական խեղաթյուրումների դեմ:

Ժամանակակից շրջանի դժվարությունները: Մեր դժվարությունները աճման դժվարություններ են: Մեր դժվարությունները դասակարգային պայքարի դժվարություններ են: Մեր դժվարությունների առանձնահատկությունները նրանում են, վոր նրանք, իբեք ըովանդակում են իրենց մեջ այդ դժվարությունները հաղթահարելու հնարավորությունը:

Հեղափոխական որինականությունյան ամեն կերպ ամրացման խնդիրը: Անհրաժեշտ է ամենալճուական պայքար մղել հասարակական սոցիալիստական սեփականությունն ամրացնելու և պահպանելու համար, այդ սեփականությունյան հափշտակիչների դեմ — ժողովրդի թշնամիների դեմ — նաև վերավաճառողների — սպեկուլյանտների դեմ — հասարակական սեփականությունը հափշտակիչների գործակիցների դեմ:

Առաջին հնգամյակի համաշխարհային-պատմական հաղթանակները, վորպես արդյունք մեր կուսակցություն և նրա կենտկոմի լենինյան քաղաքականության, վոր հետևողականորեն աեց են կացնում սոցիալիզմի ծավալուն հարձակումը ամբողջ ճակատով: Առաջին հնգամյակի կատարումը, վորպես կարևորագույն նախադրյալ յերկրորդ հնգամյակի պատմական խնդիրները լուծելու համար: Կուսակցության պայքարը յերկու ճակատի վրա տվյալ շրջանում գլխավոր վտանգ հանդիսացող աջ ոպորտունիզմի դեմ, «ձախ» խոտորժողների ու հափշտակականության դեմ, վորպես մոռանալ պայման սոցիալիզմի հետագա հաղթանակների համար:

Վ Ե Ց Ե Ր Ո Ր Գ Թ Ե Մ Ա

ԴԱՍԱԿԱՐԳԵՐԻ ՈՒ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅԲԱՐԸ
ԵԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԵՏԱՊՈՒՄ ՅԵՎ ԱՆԴԱՍԱԿԱՐԳ
ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՌՈՒՑԵԼՈՒ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

(3 պարասմունք)

1. Մարքսիզմ-լենինգմը դասակարգերի, դասակարգային պայքարի և պրոլետարիատի դիկտատուրայի մասին: Դասակարգերի լինինյան բնորոշումը: Դասակարգային պայքարը

քարը վորպես դասակարգային հասարակություն դարգացման բովանդակություն և շարժիչ ուժ: Խորժուողիան և պրոլետարիատը, վորպես կապիտալիստական հասարակության հիմնական հակադիր հասարակական դասակարգեր: «Պրոլետարիատի դիկտատուրան դասակարգային պայքարի վախճանը է», այլ նրա նոր ձևերով շարունակությունն է: Պրոլետարիատի դիկտատուրան, վորպես դասակարգային պայքարի բարձրագույն ձև: Լենինն ու Ստալինը յերեք դլխավոր խնդիրների մասին, պրոլետարիատի դիկտատուրայի հերեք հիմնական կողմերը՝ մասին: Լենինը դասակարգային պայքարի հինգ ձևերի մասին պրոլետարիատի դիկտատուրայի ժամանակ: Պրոլետարիատն ու դյուդացիությունը վրպես աեցման շրջանի հիմնական դասակարգեր: Պրոլետարիատի դիկտատուրան վորպես «դասակարգային» դալինքի ձև պրոլետարիատի և դյուդացիության ալխատավոր մասսաների միջև՝ կապիտալը խորտակելու համար, սոցիալիզմի վերջնական հաղթանակի համար այն պայմանով, վոր այդ դալինքի ղեկավար ուժը հանդիսանում է պրոլետարիատը» (Ստալին): Պրոլետարիատի կուսակցության դերն ու նշանակությունը դասակարգային պայքարում: Կուսակցությունը վորպես ուղղություն տվող ուժ, վորպես պրոլետարիատի դիկտատուրայի հիմնական ղեկավար ուժ:

Կուսակցության պայքարը՝ պրոլետարիատի դիկտատուրայի ելուխյան տրոցկիստական, աջ և «ձախ» ոպորտունիստական խեղաթյուրումների դեմ:

2. Դասակարգային պայքարի հիմնական ետալները պրոլետարիատի դիկտատուրայի ժամանակ: Պրոլետարիատի և դյուդացիության դալինքի ձևերը հեղափոխության տարբեր ետալներում: Կուսակցության յերեք լենինյան լոգունգը դյուդացիական հարցի վերաբերյալ: Կուսակցության պայքարը բանվոր դասակարգի՝ ալխատավոր մասսաների հետ ղողման ամրացման համար՝ ընդդեմ կուլակի և նեպմանի: Կուսակցության պայքարը կուլակիության դեմ վերականգման ժամանակաշրջանում (կուլակիության շահագործման ձգտումների սահմանափակում և նրան վտարումը):

Դասակարգային պայքարի խիստ սրում յերկրի սոցիալիստական վերակառուցման շրջանում: Մեծ բեկման

տարի (1929 թ.) և դուրապիտության հիմնական մասսաների շրջադարձը դեպի սոցիալիզմը: Դուրապիտության կուլեկտիվացման հաջող իրականացումը և կուսակցության կողմից կուլեկտիվացման սահմանափակման և վտարման քաղաքականությունից դեպի նրա վերացման քաղաքականություն անցնելը, վորպես դասակարգ, համատարած կուլեկտիվացման հիման վրա: Կուլեկտիվացման, նախամաների և բուրժուական ինտելիգենցիայի դեմադրություն ուժեղացումը սոցիալիզմի հարձակման դեմ: Վնասարարությունը վորպես դասակարգային պայքարի ձև:

Յերկրում դասակարգային հարաբերությունների փոփոխությունը հողուտ սոցիալիզմի, վորպես հետևանք կուսակցության և նրա կենտրոնի ճիշտ քաղաքականության: Բանվոր դասակարգի ճանաչական և վորակային աճը և նրա ղեկավար դերի ամրացումը սոցիալիստական շինարարության մեջ: Կուլտետեսական դուրապիտության վերածումը Խորհրդային Խառնություն խեղճական և ամուր հետադանի դուրդում: Հին տեխնիկական ինտելիգենցիայի հիմնական մասսայի շրջադարձը դեպի Խորհրդային Իշխանություն կողմը:

Դասակարգային պայքարի մարման և կուլակի սոցիալիզմի մեջ խաղաղ ներաճման աջ ուղորդունիստական թեոքիայի հակակուսակցական ելությունը:

Սոցիալիզմի համախառնային-պատմական հաղթանակները, վորպես արդյունք ամբողջ ճակատով կապիտալիստական տարրերի վրա ծավալուն հարձակման քաղաքականության հետևողականորեն անցկացման և վորպես արդյունք սոցիալիստական շինարարության մեջ լենինյան ոճի համար պայքարի, բնդեմ բոլոր տեսակի ուղորդունիզմի:

3. Յերկրորդ հնգամյակի հիմնական քաղաքական խրմ-դիրք: Կապիտալիզմի վերջնական արմատախիլ անելը դուրդում, վորպես սոցիալիստական շինարարության կարևորագույն հանրադրումար առաջին հնգամյակում: «Ովում» լենինյան հարցի անվերադարձ լուծումը կապիտալիզմի դեմ հողուտ սոցիալիզմի՝ յերկրի ներսում:

Յերկրորդ հնգամյակի հիմնական քաղաքական խնդիրն է՝ «վերջնականապես վերացնել կապիտալիստական տարրերը և դասակարգերն ընդհանրապես, կատարելապես վոչնչաց-

նել այն պատճառները, վորոնք առաջացնում են դասակարգային տարրերություններ ու շահագործում և հաղթահարել կապիտալիզմի մնացորդները եկոնոմիկայում և մարդկանց գիտակցության մեջ, յերկրի ամբողջ աշխատավոր բնակչությանը դարձնել անդասակարգ սոցիալիստական հասարակության գիտակից և ակտիվ կառուցողներ»:

Մարքս-Լենին-Ստալինի ուսմունքը սոցիալիզմի մասին, վորպես կոմունիզմի ստորին ֆաղի մասին: Սոցիալիզմի ժամանակ «սոցիալիզմի մեծ ուժերն արդեն ուրիշ են» կել առանձին մարդկանց մասնավոր սեփականությունից: Կուլտետեսական մեծ ուժերն առաջանում են ամբողջ հասարակությանը» (Լենին): Կոմունիզմի ստորին ֆաղի-սոցիալիզմի-տարրերությունը նրա բարձրագույն ֆաղից: «Ս ենք աշատեղ դործ ունենք վոչ այնպիսի կոմունիստական հասարակության հետ, վորը դարդացել է իր սեփական հիման վրա, այլ այնպիսի հասարակության հետ, վորը նոր է միայն դուրս գալիս հենց կապիտալիստական հասարակությունից և վորն, այդ պատճառով, բոլոր տեսակետներով (տնտեսական, բարոյական և մտավոր) դեռևս կրում է հին հասարակության կնիքը, վորի խորքից նա դուրս յեկալ» (Կ. Մարքս): Սպառման միջոցների բաշխման սկզբունքը սոցիալիզմի ժամանակ. «սպառման առարկաների բաշխումը «աշխատանքի» համաձայն» (և վոչ թե պահանջների համաձայն)» (Լենին): «աշխատավարձը նույնիսկ սոցիալիզմի ժամանակ պետք է տրվի թափած աշխատանքի համաձայն, և վոչ թե պահանջների համաձայն» (Ստալին): Պրոլետարական պետության պահպանման ու ամրացման անհրաժեշտությունը սոցիալիզմի ժամանակ: «Պետություն կատարելապես մահացման համար հարկավոր է լիակատար կոմունիզմ»: Պետությունը լիովին կարող է մահանալ միայն այն ժամանակ, յերբ հասարակությունը կիրականացնի հետևյալ կանոնը՝ «յուրաքանչյուրին ըստ իր պահանջների», այսինքն՝ յերբ մարդիկ այնքան կուլտերեն հանրակեցություն հիմնական կանոնների պահպանմանը և յերբ նրանց աշխատանքն այնքան արտադրողական կլինի, վոր նրանք կամավոր կերպով կաշխատեն ըստ իրենց ընդունակությունների» (Լենին):

4. Դասակարգերն ու դասակարգային պայքարը ժամա-

նակակից ետապում: «Դասակարգերի վոչնաչացումը պրո-
լետրիայի դասակարգային կատարի պայքարի միջոցով—
այս է Լենինի ֆորմուլան» (Ստալին): «Սխառ դասակարգա-
դային թշնամին ճնշված է, ընկձված, սակայն դասակար-
գային պայքարի սրությունը մնում է» (Կադանովիչ):

Դասակարգային պայքարի ձևերը տվյալ շրջանում:
Դեպի հատակն ընթացող կապիտալիստական տարրերի կա-
տարի դիմադրությունը պրոլետարիատի սոցիալիստական
հարձակմանը: Կուլակի բազան նվազել է, բայց չի նվազել
նրա ատելությունը, վոխակարությունը և դիմադրությունը»
(Կադանովիչ): Հասարակական սեփականության գոյու-
թյունը, հափշտակությունը—ահա դասակարգային թշնամու
«նորադույն» տակտիկայի կարևորագույն մասը, դասակար-
գային թշնամու, վերը անձնատուր չի լինում և փորձում է
չարտնական և ամբացնել իր պորտաբույժ գոյությունը:
Վոչնաչացվող կապիտալիստական տարրերի դիմադրությունը
անխնա ճնշելու խնդիրը:

Կոլտնտեսականների սոցիալիստական վերադաստիարա-
կություն խնդիրը, վորպես դասակարգային պայքարի յու-
րահատուկ ձև: Կոլտնտեսություններում գոյություն ունե-
ցող «անհատական և նույնիսկ կուլակային մնացորդները,
փորձը դեռևս փոչնչացված չեն, սակայն վորոնք անալոգիան
պետք է փոչնչանան ժամանակի ընթացքում» հետզհետե կոր-
սնտեսությունների ամբացմամբ, հետզհետե մեղմնաց-
մամբ» (Ստալին): Կոլտնտեսություններում դասակարգային
տարրերի առկայությունը և նրանց տարբերությունը դասա-
կարգային պայքարից կոլտնտեսություններից դուրս: Ընկ-
նալիներ գյուղացի-կոլտնտեսականին վերադաստիարակե-
լու խնդրի մասին, նրա անհատական հոգեբանությունը վե-
րափոխելու մասին և դարձնելու նրան սոցիալիստական հա-
սարակություն աշխատող: Մեղմնացման դերը կոլտնտե-
սական մասնատների սոցիալիստական վերակառուցման գոր-
ծում: Գյուղատնտեսական աշխատանքի վերածումն ին-
դուստրիալ աշխատանքի աշխատանքային վերափոխման և քաղաքի ու
գյուղի միջև հակադրությունը լիովին վերացնելու համար
յերիկորդ հնգամյակում պայմանների ստեղծումը:

Բանվոր դասակարգի հզոր աճումը կապված սոցիա-
լիստական արդյունաբերության աճման հսկայական տեմպե-

րի հետ: Բանվորների նոր կադրեր, վորոնք հավաքագրվում
են առավելագույն դպրոցից: Բանվորների նոր կադրերի հե-
տամնաց մասը—բուրժուական տրամադրությունների առկա-
յությունը և նրանց կորդասիրական ձգտումները: Պայքար
նոր բանվորների սոցիալիստական վերադաստիարակու-
թյան համար, աշխատանքային սոցիալիստական կարգապա-
հություն համար, պայքար հակապրոլետարական տրամա-
դրությունների դեմ, վորպես դասակարգային պայքարի
յուրատեսակ ձև: Տրամադրությունների հակալենինյան
բնույթը, վոր իբր թե այդ կադրերի վերադաստիարակու-
թյունը կընթանա «ինքնահոսով», առանց կոլտնտեսության և
բանվոր դասակարգի կողմից համառ պայքարի:

ԽՍՀՄ և կապիտալիստական աշխարհի միջև հակասու-
թյունների սրումը: Պրոլետարիատի դասակարգային պայ-
քարի ձախտը կապիտալիզմի դեմ, վորպիսի ձախտն ըն-
կած է խորհրդային Միության և նրա կապիտալիստական
չրջափակման միջև: «Մենք գտնվում ենք կապիտալիստա-
կան չրջափակման մեջ, «ով-ումի» հարցը միջադպրոցի մաս-
շտաբով տակալին չի բուժված» (Կադանովիչ): Ֆաշիզմի,
սոցիալ-ֆաշիզմի և հակահեղափոխական տրոցկիզմի դեմ
ԽՍՀՄ դեմ խնդրվեցիտ պատրաստելու գործում: Յերի-
կորդ հնգամյակը և ԽՍՀՄ ու Կարմիր բանակի պաշտպանու-
նակություն ամբացումը: Ուղղալ և սահուն դարդացման ժա-
մանակաշրջանի թեակի տեսլու մասին հավաստիացումների
աջ-ոպորտունիստական բնույթը: Հետագայում նույնպես
դասակարգային պայքարի սրման անխուսափելիությունն
առանձին ուսյուններում և սոցիալիստական շինարարության
առանձին բնագավառներում: Բուրժուական ադդեցություն-
ների պահպանման լակ մի քանի դեպքերում առանձին շեր-
տերի և աշխատավորների խմբակների վրա նաև ուժեղաց-
ման անխուսափելիությունը: Դեռևս յերկար ժամանակ
վորների և նույնիսկ կուսակցության մեջ պրոլետարիատին
անհարադատ դասակարգային ադդեցությունների ներմուծ-
ման անխուսափելիությունը:

Դասակարգային թշնամու նկատմամբ աշխրջության
բարձրացման և ոպորտունիզմի դեմ ու մանավանդ ուժ թեք-
ման, վորպես տվյալ շրջանում գլխավոր վտանգի դեմ հետա-

գա պայքարի ծավալման խնդիրները նաև յերկրորդ հնդամ-
յակում :

Ամեն տեսակ ոսրորտունիլմի և նեխված լիբերալիզմի
նկատմամբ անհաշտ վերաբերմունքի և կուսակցական ղեկ-
նությունն ուժեղացնելու անհրաժեշտությունը հարցի սրումն
ընկ : Ստալինի կողմից :

5. Պայքարը դասակարգերի վերացման համար և պրո-
լետարական դիկտատուրան ամրացնելու խնդիրը : «Պետա-
կան իշխանության բարձր դարգացում, պետական իշխանու-
թյան մագնցման պայմաններ նախապատրաստելու համար—
ահա մարքսիստական Փորձություն» (Ստալին) :

Պրոլետարական պետության խնդիրներն անդասակարգ
հասարակություն կառուցելու համար մղվող պայքարում :
Անհրաժեշտ է անխնա վրձնացնել բոլոր և ամեն տեսակ
հակահեղափոխական վտանգությունները պրոլետարիատի
սոցիալիստական հարձակման դեմ : Հասարակական սոցիա-
լիստական սեփականության սրահպանման և հեղափոխական
ըրիականության ամրացման մասին վորոշումների դերն ու
նշանակությունը : Պրոլետարական պետության հսկայական
կազմակերպչական ու դաստիարակչական խնդիրները քա-
ղաքի ու գյուղի աշխատավորների նկատմամբ : Պրոլետարա-
կան դիկտատուրայի ամրացման խնդիրները ԽՍՀՄ նկատ-
մամբ դոյություն ունեցող թշնամության և հարձակողական
դիրքի աճման պայմաններում իմպերիալիստական շրջակ
ման կողմից : Կուսակցության դերը յերկրորդ հնդամյակի
խնդիրները կատարելու գործում : Արդեն տվյալ շրջանում
պետության մահացման ոսրորտունիստական «թեորիաների»
դեմ պայքարի անհրաժեշտությունը :

ՅԵՈԹԵՐՐՈՐԿ ԹԵՄԱ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅԳԱՐԸ ՅԵՐԿՈՒ ՃԱԿԱՏԻ ՎՐԱ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

(2 պարագմունք)

1. Յերկու ճակատի վրա պայքարը մեր կուսակցության
զարգացման որենքն է : Սկզբունքային քաղաքականության
հիման վրա կուսակցության շարքերի լենինյան միասնու-

թյան համար պայքարը՝ կուսակցության մարտունակու-
թյան հիմքն է : Մարքս-Լենինյան դադախարսոսութան
անադարտության համար պայքարը մեր կուսակցության
միասնություն հիմքն է : Դեպի ոսրորտունիլմի ամեն տեսակ
արտահայտությունները սկզբունքային անհատությունը,
վորպես բայլչեիկյան կուսակցության հիմնական առանձ-
նահատկություն՝ նրա սկզբնապորման մոմենտից : «Մեր կու-
սակցության պատմությունը ներկուսակցական հակասու-
թյունների հաղթահարման և մեր կուսակցության շարքերի
անեղ ամրաման տալովությունն է, այդ հաղթահարման հի-
ման վրա» (Ստալին) :

Լենինն ու Ստալինը կուսակցության միասնության և
ֆրակցիոնականության հատուկ վտանգավորության մասին
պրոլետարիատի դիկտատուրայի պայմաններում : Փրակցիո-
նականության և իմբակալության առանձնահատուկ վտան-
գավորությունը բանակային կուսակցության կուսակցության մեջ :
Պայքարը յերկու ճակատի վրա և հայտնականության ու միակ կուսակցու-
թյան համար : Իդեական և կազմակերպչական պայքարի դու-
ղակցումը թեքումների հետ : Կուսակցությունը ոսրորտու-
նիստական և անհարադատ տարրերից զտումը, վորպես նրա
մարտունակության պայման :

Բայլչեիլմն աշխարհում միակ հեղափոխական կուսակ-
ցությունն է, վորը հենց իր առաջատման որից անջատման,
կտրվածության դիմ է տանում ամեն տեսակ ոսրորտունիլ-
մից ՌՄԴԻԿ (Ռուսաստանի սոցիալ-դեմոկրատական բան-
կուստեություն) միջև և Յերկրորդ ինտերնաոիոնայում :
«Լենինիլմն առաջ յեկալ, աճեց ու ամրացալ ամեն տեսակ
ոսրորտունիլմի դեմ անխնա պայքարում, այդ թվում նաև
ցենտրիլմի դեմ Արեմուտքում (Կաուսեի) և ցենտրիլմի
դեմ մեղանում (Տրոցկի և մյուսները)» (Ստալին) : Բայլչե-
վիկյան կուսակցությունն «աշխարհում միակ հեղափոխա-
կան կազմակերպությունն է, վորը մինչև վերջ ջանջախեց
ոսրորտունիստներին ու ցենտրիստներին և նրանց կուսակցու-
թյունից դուրս վնդեց» (Ստալին) :

Թեքումների սոցիալական բաղան և սոցիալական եյու-
թյունը : Ներկուսակցական թեքումները պրոլետարիատի
դիկտատուրայի շրջանում, վորպես անհետացող դասակար-

գերի գիմադրութեան արտահայտութիւնն: Հաշտութեան հոգեւորականութիւնը վերապես ուղղորդուեց թողարկում: Պայքարը յերկու ճակատի վրա և գլխավոր հարվածի ուղղութիւնը այս կամ այն թեքման դեմ, նայած պայմաններին և մոմենտի խելիքներին: Կուսակցութիւնն իր հետեւողական պայքարով ընկ: Ստալինի ղեկավարութեամբ, ընդդէմ տրոցկիզմի և «ձախ» ու ալ ոսյորտունիզմի ու նրա նկատմամբ հաշտութեան, սպառնալից առաջին հնգամյակի կատարումը չորս տարում, ջախջախեց դասակարգային թշնամուն և ապահովեց սոցիալիզմի հաղթանակը ԽՍՀՄ-ում:

2. Կուսակցութիւնը յերկու ճակատի վրա պայքարում սլաւետարիատի դիկտատուրայի շրջանում: Հոկտեմբերյան հեղափոխութիւնը Ռուսաստանում, վորմէս միջազգային սոցիալիստական հեղափոխութեան հաղթական սկիզբը: Սոցիալիզմի կառուցումը մեր յերկրում—ամբողջ աշխարհի աշխատավորների սոցիալիստական հայրենիքում— այդ կուսակցութեան հիմնական խնդիրն է իշխանութիւնը գրավելուց հետո: Անհրաժեշտ է ստեղծել սոցիալիզմի հզոր ինդուստրիալ-տեխնիկական բազա, պատմական կարճ ժամանակում հետամնաց ագրարային յերկիրը դարձնել ինդուստրիալ յերկիր: միլիոնավոր մանր ու մանրագույն գյուղացիական տնտեսութիւնների սոցիալիստական վերակառուցման անհրաժեշտութիւնը, նրանց կուլեկտիվացման և այդ հիման վրա կապիտալիզմը արմատախիլ անելու միջոցով— սրանք մեր շինարարութեան հիմնական խնդիրներն են պրոլետարիատի կողմից իշխանութիւնը գրավելուց հետո: Պայքարը յերկու ճակատի վրա և հաշտութեանութեան դեմ՝ սոցիալիզմ կառուցելու համար հաջող պայքարի հիմնական պայմանն է:

Տրոցկիզմի սոցիալական ելութիւնը: «Կապիտալիստականութիւնը դորձնականում, վորպէս բովանդակութիւն, «ձախ» ֆրազները և «հեղափոխական»—աշխատավորիստական ձեւերը, վորոնք թաղչնում ու տնորինում են կապիտալիստական բովանդակութիւնը — այսպիսին է տրոցկիզմի ելութիւնը» (Ստալին): ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու անհնարինութեան, գյուղացիութեան հիմնական մասսաներին շինարարութեան մեջ ներդրավելու անհնարինութեան, պրոլետա-

րիատի և գյուղացիութեան միջև ընդհարումների անխուսափելիութեան, ԽՍՀՄ-ում կապիտալիզմի վերականգնման անխուսափելիութեան մասին տրոցկիզմի թեորիայի հակահեղափոխական բնույթը: Տրոցկիզմի պայքարը միասնութեան և յերկաթե կարգապահութեան դեմ կուսակցութեան մեջ, կուսակցութեան մեջ ազատ ֆրակցիաներ և խմբավորումներ ունենալու պահանջը և փորձերը ստեղծելու իր տրոցիկստական կուսակցութիւնը, վորը թաղնվում է կուսակցութեան մեջ «ոեմիմը լավացնելու» մասին քարոզով և այլն:

«Բանվոր դասակարգին աշխատանքային վերելքի ու մրցակցութեան բարձրացնելու և ծավալուն հարձակում կադմակերպելու համար հարկավոր էր խաղէլ տրոցկիզմի բուրժուական թեորիան մեր յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու անհնարինութեան մասին»: Գյուղացիութեան մասսայական կադմակերպական շարժումը կադմակերպելու և կուլեկտիվացնելու լիկվիդացիայի յենթարկելու համար հարկավոր էր ամենից առաջ խաղէլ գյուղացիութեան աշխատավոր մասսաներին սոցիալիզմին ներդրավելու անհնարինութեան մասին տրոցիկզմի բուրժուական թեորիան»: «Կուսակցութեան յերկաթե միասնութիւնն ապահովելու և կուսակցութեան մեջ սլաւետարիատի կարգապահութեան խապահովելու համար հարկավոր էր ամենից առաջ թաղել տրոցկիզմի կադմակերպչական թեորիան» (Ստալին):

Տրոցկիզմի հակահեղափոխական խմբակ դառնալը: Ներկայումս տրոցկիզմը «հակահեղափոխական բուրժուադիայի առաջավոր ջոկատն է, վորը պայքար է մղում կոմունիզմի դեմ, Խորհրդային իշխանութեան դեմ, ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու դեմ» (Ստալին):

Այ թեքումը կուսակցութեան մեջ վորպէս կուլեկտիվիտան աղենտուրա: Այլերի հայացքների ելութիւնը: Այլերի դիրքավորումը, «վորն իրեն հակադրում է կուսակցութեան գլխավոր դին մեր քաղաքականութեան համարյա բոլոր հարցերում» (Ստալին):

Այլերի պայքարը ինդուստրացման բայլէիկյան տեմպերի դեմ, խորհանտեսական և կադմակերպական շինարարութեան դեմ, շուկայական հարաբերութիւնների աղատութեան համար նրանց կապիտալիստական տարերային

ձեռն: Այլ ոսկորտունիստների կողմից մանր գյուղացիական տնտեսության վերակառուցման լենինյան պլանի խնդիրներում, նրան փոխարինումն ըստ հաստատված գյուղատնտեսության զարգացման մեջ: Ամբողջ ճանապարհով սոցիալիզմի ծավալուն հարձակման անհրաժեշտությունը ժխտումը աջերի կողմից: «Կուլակի սոցիալիզմի մեջ խաղաղ ներածման» ալ ոսկորտունիստական թեորիան: «Սա կուսակցության սեղ աչ թեքան հաղթանակը կնշանակեր բանվոր դասակարգի լիակատար դինամիզմ, կնշանակեր կապիտալիստական տարրերի դիմում գյուղում և ԽՍՀՄ-ում կապիտալիզմի վերականգնման համակարգի վերականգնման անում» (Ստալին):

Այլ թեքումը վորպես գլխավոր վտանգ տվյալ շրջանում, գլխավոր վտանգ է նաև յերկրորդ հնգամյակում, «վորովհետև նա արտահայտում է կուլակային վտանգը, իսկ կուլակային վտանգը տվյալ մոմենտում, ծավալուն հարձակման և կապիտալիզմի արմատախիլ անելու մոտենումը հանրապետում է հիմնական վտանգը յերկրում» (Ի. Ստալին): Այլերի իդեալն է հարումը բուրժուական ռեստավրատորների դիրքավորմանը: Համկ(բ) 16-րդ համագումարի վորոշումն այն մասին, վոր աջերի հայացքներն անհամատեղելի յեն կուսակցությանը պատկանելու հետ:

«Ձախ» ոսկորտունիզմը վորպես տրոցկիզմի պոչը և վորպես ալ ոսկորտունիզմի գործակիցը: «Ձախ» խոսքումները վորպես փորձ վերարտադրելու մեղանում տրոցկիստական վերաբերմունքը դեպի միջակ գյուղացիությունը, վորպես փորձ փոխարինելու մասսայական աշխատանքը սոսկ հրամատարություններ և վարչարարություններ: Այլ և «ձախ» ոսկորտունիզմի տարբերությունն ու նմանությունը: Սիբցուլ-Լոմինաձեյի ալ-«ձախական» միությունը (բրուկ) 1930 թվին և նրա ալ ոսկորտունիստական եյուլությունը: Յերկերեսանելությունը վորպես ալ-«ձախական» միության պայքարի մեթոդ կուսակցության դեմ:

Հաշտվողականությունը վորպես ոսկորտունիզմին գործակցություն և քողարկում:

Կուսակցության դժից ոսկորտունիստական թեքումներն աղբային հարցում: Թեքում դեպի մեծապետական չովինիզմը վորպես գլխավոր վտանգ աղբային հարցում: Թեքում

դեպի տեղական նացիոնալիզմը և նրա եյուլությունը: Անհրաժեշտ է պայքար մղել յերկու թեքումների դեմ՝ աղբային հարցում և հայտնիության վերականգնման դեմ, վորպես վճռական պայման լենինյան աղբային քաղաքականությունն իրականացնելու համար:

3. Կուսակցության պայքարը յերկու ճակատի վրա ժամանակակից շրջանում: Յերկրորդ հնգամյակում անդասակարգ սոցիալիստական հասարակություն կառուցելու մասին 17-րդ կուսկոնֆերանսի վորոշումների համաշխարհային-պատմական նշանակությունը: Կապիտալիստական տարրերի վերջնական վերացման ժամանակաշրջանը բոլոր տեսակի ոսկորտունիզմի դեմ համատ պայքարի ժամանակաշրջանն է: Յերկրորդ հնգամյակում «անսայթաք զարգացման» մասին հավաստիացման ալ-ոսկորտունիստական եյուլությունը: 17-րդ կուսկոնֆերանսի ցուցումն այն մասին, վոր «հետադայում էս անխուսափելի յե դասակարգային պայքարի սրումն առանձին մոմենտներում և՛ մանավանդ առանձին ռայոններում և՛ սոցիալիստական շինարարության առանձին բնագավառներում, վոր դրա հետ միասին ընդգծում է բուրժուական աղբեցությունների առանձին շերտերի և խմբերի վրա նաև ուժեղացման անխուսափելիությունը. դեռևս յերկար ժամանակ պրոլետարիատին անհարադատ դասակարգային աղբեցությունների բանվորների և նույնիսկ կուսակցության մեջ ներմուծվելու անխուսափելիությունը: Այդ նկատի ունենալով, կուսակցության առաջ խնդիր է ուղծվում՝ ամրացնել պրոլետարական դիկտատուրան և ծավալել պարտադիր հետադայում ոսկորտունիզմի դեմ և մանավանդ ալ թեքման դեմ, վորպես գլխավոր վտանգի դեմ տվյալ շրջանում»:

Կուսակցության դեմ ոսկորտունիզմի պայքարի առաջահայտություն ձեռքի և մեթոդների յուրահատկությունը ներկայումս: Բոլոր տեսակի ոսկորտունիստների կուսակցության գլխավոր դժի դեմ բացարձակ յեյուլությունը անցումը դեպի նրա դեմ թաքուն թողարկված պայքարը, այն յուրականությունը և յերկերեսանելությունը՝ խոսքով կուսակցության դժին կողմնակից են, գործնականում ձախողում են այն թյան դժին կողմնակից են, գործնականում ձախողում են այն թյան թյանի վեց ցուցումների հսկայական քաղաքա-

[illegible]

Կոլտնտեսությունները կազմակերպչական-տնտեսական ամրացման, հասարակական սոցիալիստական օեփականութեան ամրացման ու պահպանման խնդիրները և պայքար ակոպորտունիստական և «ձախական» խեղաթուրումների դեմ կոլտնտեսական շինարարութեան մեջ: Անհրաժեշտ և պայքար մղել կոլտնտեսական շինարարութեան տվյալ շրջանում հիմնական և մի շարք տարիների արտեկային ձեկց «ձախողական» թուխք կատարելու դեմ: Անասունները հարկադիր հանրաճաշման «ձախական» պրակտիկան, կոլտնտեսական մարմինները ընտրությունն արհամարհելու, մասսայական աշխատանքի փոխարեն հրամատարութեան և վարչարարութեան «ձախական» պրակտիկան: Անհրաժեշտ է համառ պայքար մղել կոլտնտեսություններում դասակարգային պայքարի տարրերի առկայութեան ալոպորտունիստական ըողարկման դեմ, կոլեկտիվեան դեմ հեղադարձում համառ պայքար մղելու անհրաժեշտութեան դեմ: Դոտացութեան տարու դեմ, կոլտնտեսականները—գերեկվա մեհատնտեսների վրա կուլակային աղղեցութեանների դեմ: Անհրաժեշտ է ալպարել կոլտնտեսական շարժման հետադադարդաշման տարրերայնութեան և խնճահոսի վրա ալոպորտունիստական հոսադրութեան:

թիւն դեմ, արդեւտարիւտի և նրա կուսակցութեան ղեկավար
դերն սմբռնելու համար:

Կուսակցությունների պայքարը իդեոլոգիական ճակատի դա-
նադան բնագավառները տրոցկիստական և ամեն տեսակ մաք-
րանկությունների ներմուծման դեմ: «Կոլբիտարակայա ակոն-
յուցիա» ժուրնալի խմբագրությունն ուղղված ընկ. Ստալինի
նամակի նշանակությունը: Նեխվաժ լիբերալիզմը տրոցկիս-
տական մաքսանենդությունն նկատմամբ, փորձեն «քայլադո-
ղություն», փոր համապար և հանդադրություն և բանվոր
դատակարգին դավաճանություն» (Ստալին) և նրա զեմ պայ-
քարի անհրաժեշտությունը: Պայքար դատակարգային աշա-
ղթություն, ըստ դատական սրվածության և կուսակցական
դիմադրման համար թեպիկայում, կուսակցության նոր կազ-
մերի մարքս-լենինյան դատակարակություն համար:

Հեղափոխական գրանությունը դատաւարդային թշնամու նկատմամբ և սրբութարիւտի դիկտատուրայի ամրացումը, բայլէլիկյան կուսակցութունը և անհաշտությունը ոսկորտունիլի բոլոր բաղմատեսակութունների դեմ պայքարում և առանձնապէս աջ ոսկորտունիլի դեմ, վորպես գլխաւոր մտանդի դեմ տվլալ չըմանում նաև յերկրորդ հընդամյակում, կուսակցության լենինյան դծի ամեն տեսակ ինդաթյուրումների դեմ—սըանք յերկրորդ հնդամյակում մեր հայթանակի մճուկան պայմաններն են :

Մեր կուսակցութեան կենտրոնի և ընդ. Ստալինի դերը, վերջին կուսակցութեան և կոմիստերնի առաջնորդ սոցիալիստի կառուցման լենինյան տղանի իրականացման համար մղվող պայքարում, մեր կուսակցութեան, վերջին պրոլետարիատի առաջնորդի ղեկավար դերի ամրացման, կուսակցական շարքերի լենինյան միասնութեան համար մղվող պայքարում «Նիթե մենք ուզում ենք հաղթել, մենք պետք է այսուհետև նույնպես բարձր պահենք լենինի դրոշմ՝ պաշտպանելով նրա անաղարտութունն ու անքիտութունը» (Ստալին)։

П Т Ф Г Р Р П Р Г Б В У У

ԲԱՅԼՇԵՎԻԶՄԸ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼԻ
ՀԱՄԱՐ ՄՂՂՈՂ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ

(2 պարամպրոկներ)

1. Յերկու հիմնական ուղղությամբ միջազգային բանկարական շարժման մեջ և յերկու հիմնական հոսանք ստգիայ-

դեմոկրատիայի մերժում: Բայլչեից՝ վորպես հեղափոխական հոսանք սոցիալ-դեմոկրատիայի ներսում իր սկզբնավորման որից: Բայլչեից՝ պայքարը ուղորտունիլով դեմ (այդ թվում և ցենսորից՝ դեմ) հեղափոխական կուսակցության համար: Իմֆիլիպոսի ուղորտունիլով անջատելու բայլչե-վիկյան զիծը և Լենինի (բայլչեիկներին) պայքարի միջադրա-յին բնույթը ուսաստանյան ուղորտունիլով դեմ (և կոնո-միլով, մենչեիկով): Բայլչեիկների անյատուցող մենչեիկնե-րից 1903 թ. նրա միջադրա-յին նշանակությունը և II ինտեր-նացիոնալի վերաբերմունքը դեպի այն:

II ինտերնացիոնալը 1914—1918 թ.թ. պատերազմի նա-խորդին: Շտուտգարդի և Բապելի կոնգրեսների վորոշումնե-րը պատերազմի մասին: Ընկ. Լենինի դերը: II ինտերնացիո-նալի առաջնորդների բացարձակ դավաճանությունը բան-վոր դասակարգի շահերին իմպերիալիստական պատերազմի սկզբին: Միջադրա-յին ուղորտունիլով դեմ դառնումը սոցիալ-չովինիկով և II ինտերնացիոնալի առաջնորդների անցումը «բռնաբանողության իմպերիալիստական քաղաքականության ուղղակի պաշտպանությանը: Ցենսորից՝ «կառուցիկա-նությունը, սոցիալիզմը», վորպես սոցիալ-չովինիկով քողա-րդում: Լենինի (բայլչեիկներին) անհաշտ պայքարը ցենսորի-ց՝ դեմ մեղանում (Տրոցկի և մյունսերը) և ցենսորից՝ դեմ Արեմոստը (Կառուցիկ և այդ պայքարի միջադրա-յին նշա-նակությունը): Լենինի (բայլչեիկներին) կողմից կիսամենչեի-կական սխալների և II ինտերնացիոնալի ձախ տարրերի ընտելացումը:

2. II ինտերնացիոնալի սնանկությունը: ՌՄԴԻԿ Կենտ-կոմի (բայլչեիկներին) մանիֆեստի (1914 թ. 1 նոյեմբերի) համաշխարհային-պատմական նշանակությունը: Կոմուն-ո-սական ինտերնացիոնալ սանդձեղու ուղիները: Լենինի (բայլչեիկներին) դերը միջադրա-յին բանվորական շարժման հեղափոխական տարրերին հավաքագրելու գործում III Ին-տերնացիոնալ կազմակերպելու համար: Յիմմերվալդյան (սեպտեմբեր, 1915 թ.) և Կինտալյան (մայիս, 1916 թ.) կոնֆերանսները, վորպես կոմունիստական ինտերնացիոնալ սանդձեղու համար պայքարի ետապներ:

Լենինի անհաշտ պայքարը Յիմմերվալդյան կոնֆերանսի ցենսորիստական մեծամասնության դեմ: Լենինի (բայլչեիկ-

ներին) պայքարը ձախ ռադիկալների (Ռ. Լյուքսեմբուրգ) կիսամենչեիկական գերազանցման դեմ՝ իմպերիալիզմի հար-ցում, սոցիալիզմի հարցում, ուղորտունիլով կարգիչու հար-ցում: Կուսակցության պայքարը «ձախ» բայլչեիկների դեմ (Բուխարին, Պյատակով և մյունսերը)՝ իմպերիալիզմի, սո-ցիալիստական հեղափոխության, պետության հարցերի նկատմամբ անցողական չբանում «Յիմմերվալդյան «ձախ»-ի պատմական նշանակությունը: Յիմմերվալդյան «ձախ»-ը վորպես կոմունիստական ինտերնացիոնալի սաղմավորում:

3. Կոմիստերնի կազմակերպման անվիզակա մախա-ղքայակերը: Կապիտալիզմի ընդհանուր ճղաժամը, առաջա-ցած իմպերիալիստական պատերազմի և հաղթական Նոյեմ-բերյան հեղափոխության հետևանքով և մի շարք հեղափո-խական ցնցումների պատճառով կապիտալիզմի յերկրներում և դադուլթային ու կիսադադուլթային յերկրներում: Հոկտեմ-բերյան հեղափոխության միջադրա-յին նշանակությունը, վորպես համաշխարհային սոցիալիստական հեղափոխության սկիզբ: 1918 թվի հեղափոխական պայքարը Կերմանիայում, Ավս-տրիայում, Լենդերիայում: Հեղափոխական պայքարը Անգլիայում և Ֆրանսիայում: Կոմունիստական կուսակցությունների և իմպերիալիզմի կազմակերպումը մի շարք յերկրներում: Գերմանիա-յի կոմիստական կազմակերպումը: Կոմիստերնի I կոնգրեսի նախապատրաստումն ու հրավիրումը (1919 թ. մարտ): Կոմիստերնի սլաուֆորմը: Լենինի թեզերը բուր-ժուական ռեմոկրատիայի և դրոնտարիատի գրիտատուրայի մասին և նրանց նշանակությունը: Կոմիստերնի I կոնգրեսի համաշխարհային-պատմական նշանակությունը: «Մեր հա-մադրումն ունի մեծ ուղիք, համաշխարհային-սրատական ճշակունիություն: Նա սուրացուցում և բուրժուական դեմոկրա-տիայի ամբողջ ցնորքների սնանկությունը» (Լենին): III Ին-տերնացիոնալը, վորպես կոմունիստների միություն և I Ին-տերնացիոնալի հաջորդ և վորպես II ինտերնացիոնալի նա-խադրանքային տրադիցիաներից լավագույնների ժառան-գորդ:

4. Կոմիստերնի I և II կոնգրեսների միջև ժամանակա-չրջանը, վորպես բուրժուային յերկրներում կոմունիստական շարժ-ման հոր աճման ժամանակաչրջան: II կոնգրեսի հառուկ նշանակությունը, ընկ. Լենինի դեկավաթությունը նշված պայքարի ստրատեգիական պլանը՝ պրոլետարիատի համաչ-

խարհային դիկտատուրայի համար (ընկ. Լենինի թեզերը կոմունիստական ինտերնացիոնալի II կոնգրեսի հերթական խնդիրների մասին) : Ընկ. Լենինի թեզերի նշանակությունը (II կոնգրեսում ընդունված) կոմունիստական կուսակցության դերի մասին սրբուխարական հեղափոխության մեջ : II կոնգրեսի շրջանում ցենտրիստները և կիսացենտրիստական խմբերի ու կուսակցությունների ձգտումը դեպի կոմինտերնը, վորպես արդյունք հեղափոխական ալիքի հզոր վերելքի և վորպես՝ այդ կուսակցությունների ուղղորդման վերնախափի վրա հեղափոխական մասսաների կողմից ճնշման արդյունք : Կոմինտերնի մեջ ընդունելու 21 պայմանները, ընդունված կոնգրեսի կողմից և նրանց նշանակությունը : 21 պայմանների դերը նրանում և, վորպեսզի լարացանց ստեղծեն բոլոր ցենտրիստական և կիսացենտրիստական կուսակցությունների համար, վորոնք ուզում եյին սպասել միջև կիսաբանա հեղափոխական դարձրելը կոմունիստական ինտերնացիոնալի հովանու տակ :

5. Կոմունիստական ինտերնացիոնալը, վորպես նոր տիպի միջազգային կուսակցություն, վորպես համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխություն մարտական շտաբ : Բայց չեղմը (լենինիզմը), վորպես III ինտերնացիոնալի միակ իդեալական և կադմակերպչական յայտ : «Բայց չեղմը իրեն յերկրների բանդերների հեղափոխական պայքարի վորձի ընդհանրացումն է» (Ստալին) և «բոլորի համար տակտիկայի տիպարը» (Լենին) : Համկ(բ)Կ վորպես կոմունիստական ինտերնացիոնալի առաջատար գլխավոր ջոկատ : Ընկ. Ստալինը վորպես Լենինի զործի շարունակող, Կոմինտերնի տեսաբան և առաջնորդ : Յերկու ճակատի վրա Կոմինտերնի սյուլգարը վճռական պայմանն է նրա լենինյան միասնությունը և դասակարգային մարտունակության համար :

ԽՆՆ. ԲՈՐԳ ԹԵՄԱ

ՄԻՋԱԶԴԱՅԻՆ ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐՃՄԱՆ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԵՏԱՊԸ ՅԵՎ ԿՈՄԻՏԵՐՆԻ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

(2 պարապմունք)

1. Համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը և կապիտալիզմի բոլոր հակադրությունների սրումը : Ճգնաժամի

Համաշխարհային բնույթը : Ճգնաժամը ընդգրկել է կապիտալիստական բոլոր յերկրները : Սրբունարեքական ճգնաժամի վերահսկումը քրոնիկական աղբյուրային ճգնաժամի հետ : Ֆինանսական ճգնաժամի ծավալումը : Ժամանակակից ճգնաժամի առանձնահատկությունները, այդ ճգնաժամն առաջ է դալիս նրանից, վոր նա ծավալվում է դարդացած մոնոպոլիստական կապիտալիզմի տիրապետության եպոխտում, իմպերիալիզմի տիրապետության եպոխտում : Ժամանակակից տնտեսական ճգնաժամը, վորպես դերարտադրության ճգնաժամ, վորն ընդարձակվում է կապիտալիզմի բնույթի հանուր բաղայի վրա : Կապիտալիզմի մասնակի կայունացման վախճանը :

Բոլոր կապիտալիստական հակասությունների սրումը : Բոլոր կարևորագույն իմպերիալիստական յերկրների միջև հակասությունների հայտարարումն ու սրումը : Իմպերիալիստական պետությունների և դադունների ու կախյալ յերկրների միջև հակասությունների հայտարարումն ու սրումը : Բուրժուազիայի և պրոլետարիատի միջև հակասությունների հայտարարումն ու սրումը :

Կապիտալիզմի ընդհանուր առմամբ և սոցիալիզմ կառուցող յերկրի միջև հակասությունը, վորպես մի հակասություն, վորը միջև արմատները մերկացնում է կապիտալիզմի բոլոր հակասությունները և ներկայում է նրանց մի հանգույցի մեջ, դարձնելով նրանց հենց իրենց կապիտալիստական կարգերի կյանքի ու մահվան խնդիր : Դեպի պատերազմները ու հեղափոխությունների նոր շրջանն անցումը :

2. Տնտեսության յերկու սխառն : Նրանցում—տնտեսական ճգնաժամ և անկում... աշխատավորների նյութական դրություն վատթարացում... աշխատավարձի նվազում... գործադրկության աճում... չիտիվածություն և դրության հետագա վատացման հեռանկար : Մեղադրում—ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերում արտադրության աճում և վերելք... աշխատավորների նյութական դրության բարելավում... բանվորների աշխատավարձի բարձրացում, գործադրկության վերացում, հավատ դեպի իր ուժերը և հեռանկար դրության հետագա լավացման համար» (Ստալին) :

ԽՍՀՄ սոցիալիստական շինարարության մեծագույն հաջողությունները, վորպես մասսաների հեղափոխական վե-

ընկերի ուժեղացման դործոն և վորպես իմպերիալիստական սիստեմի քայքայման դործոն, վորն ուժեղացնում է կապիտալիստները վոխակալութիւնը ԽՍՀՄ դեմ: ԽՍՀՄ վերջնականապես ամրացել է սոցիալիստական ռեւսերի վրա: ԽՍՀՄ համաշխարհային պրոլետարիատի հարվածային բրիգադն է:

Բուրժուական, սոցիալ-ֆաշիստական և ոպորտունիստական «Թեորիաների» սնանկութիւնը, վորպես կապիտալիզմի յերկարատե ու ամուր «կայունացման» թեորիա, վորպես «կաղմակերպած կապիտալիզմի թեորիա», վորպես «բացառութեան թեորիա», վորպես «ծաղկման թեորիա» և այլն:

Բուրժուաղիայի և սոցիալ-ֆաշիստների պայքարը ճշմարտամից կապիտալիստական յեղքի համար: Հետագա հարձակումը բանվոր դասակարգի և ղաղութների աշխատավոր մասսաների վրա: Ֆաշիզմն ու սոցիալ-ֆաշիզմը վորպես միասնական բուրժուական ճակատի յերկու թև: «Փոքրագույն չարիքի թեորիայի» սոցիալ-ֆաշիստական հակահեղափոխական բնույթը: Սոցիալ-ֆաշիզմը վորպես բուրժուական ղիկտատուրայի գլխավոր սոցիալական հենարան, վորպես գլխավոր արգելք հաղթական պրոլետարական հեղափոխութեան ճանապարհին: Սոցիալ-ֆաշիստները «ձախ» մանյովրների առանձին փտանգավորութիւնը: Տրոցկիզմը վորպես հակահեղափոխական բուրժուաղիայի առաջավոր ջոկատ:

3. Նոր պատերազմների և փնտերվեցիայի նախապաւրաստումը ԽՍՀՄ-ի դեմ: Իմպերիալիզմի փորձերը ճշմարտամից դուրս դալ աշխատհի նոր բաժանման համար սրտերազմի միջոցով: Պատերազմի փտանգի աճումը բոլոր յերկրներում: Սպառադիւնումների և ռազմական բյուջեների աճումը: Իմպերիալիստների աճող ձգտումները ճշմարտամից դուրս դալու ԽՍՀՄ-ի դեմ պատերազմի միջոցով: Իմպերիալիստների ձգտումը յետ պահելու մասսաների ուշադրութիւնը պատերազմի պատրաստութիւնից՝ պացիֆիստական մանյովրները միջոցով («ղինաթափման» կոնֆերանսներ):

Պատերազմը Չինաստանում վորպես Յապոնիայի կողմից մի փորձ դուրս դալու խորը ճշմարտամից: Յապոնական իմպերիալիզմի պլանները Հեռավոր Արևելքում: ԽՍՀՄ դեմ ռազմական խտրվեցիա կաղմակերպելու համար նախա-

պատրաստութիւնները: Պապոնական ռազմածոյութեան պրովակացիաների շղթան Մանջուրիայում: Փորձ Դանուբյան Ֆեդերացիա ստեղծելու, վորպես ֆրանսիական իմպերիալիզմի նոր մանյովր հակաիւրոպային միութիւն (բոլի) կաղմակերպելու համար: ԽՍՀՄ կողմից անցկացվող խաղաղութեան հաստատուն քաղաքականութիւնը: «Ուրիշի հողից և վոչ մի թիղ մենք չենք ուղում: Սակայն մեր հողից ել վոչ մի վերջիկ մենք վոչ վորի չենք տա» (Ստալին):

4. Կոմիւնտերնը նգնածամից հեղափոխական յեղքի համար վղվադ պայքարում: Կոմիւնտերնը վորպես պրոլետարիատի հեղափոխական պայքարի համաշխարհային շտաբ, վորպես միակ համաշխարհային կոմունիստական կուսակցութիւն: Համաշխարհային պրոլետարիատի և ղաղութների աշխատավոր մասսաների հեղափոխականացումը ճշմարտամից ընթացքում և հեղափոխական ճշմարտամի նախադրյալների աճումը մի շարք կապիտալիստական յերկրներում:

Ճշմարտամի դարգացման անհաւասարաչափութիւնը և նրա հեղափոխական ճշմարտամի դերաճման անհաւասարաչափութիւնը: Տնտեսական ճակատամարտեր և դործադուլային շարժում ու նրանց դերաճումը քաղաքական ճակատամարտերի:

Կապիտալիզմի ամլոմաւտիկ սնանկութեան մասին թեորիայի հակայնինյան ելութիւնը: Կապիտալիզմի «վերջին ճշմարտամի», նրա «ամլոմաւտիկ կործանման» մասին տրոցկիստական դատարկաբանութիւնների հակահեղափոխական նշանակութիւնը:

Յեղադրական կոմկուսակցութիւնների խոլերը—ճշմարտամից հեղափոխական յեղքի պայքարն է՝ ընդդէմ բուրժուաղիայի ֆաշիստական ղիկտատուրայի, հանուն պրոլետարիատի ղիկտատուրայի: Կոմկուսակցութիւնների հաջողութիւնները և նրանց աղղեցութեան ուժեղացումը բանվոր դատալարդի չլմնում և աշխատավոր մասսաների մեջ (Գերմանիա, Լեհաստան): Խորհրդային շարժման հաջողութիւնները Չինաստանում:

Անհրաժեշտ է ուժեղացնել պայքարը կոմկուսակցութիւնների բալլչեիկացման համար, ուժեղացնել բալլչեիկայան զգոնութիւնը: Ընկ. Ստալինի նամակի միջադրային նշանակութիւնը՝ ուղղած «Պրոլետարսկայա ռեվոլյուցիա» Ժուրնալի խմբագրութեանը:

Պայքարը բանիսը դասակարգի մեծամասնութիւնը
նվաճելու համար և սոցիալ-ֆաշիզմը ջախջախելու համար
կոմկուսակցութիւններէն է իւրաքանչիւր խնդիրն և տվյալ շրջա-
նում: Վարից միասնական ճակատ կազմելու տակտիկան:
Կոմկուսակցութիւններէն յետամնացութիւնը՝ նրանց քա-
ղաքական աղդեցութեան աճումը կազմակերպական ամբաց-
ման դործում: Կոմկուսակցութիւններէն մասնաշաղկապի հեղա-
փոխական շարժման դարգացման տեմպերից հետամնացու-
թեան հաշվաւ հարմար խնդիրը և ամենորոյա կարիքների հա-
մար մղած սրայթարում հետամնացութիւնը, մասսաներին
մոքիլիդացիայի յենթարկելու դործում:

Ուղղութիւնի տակաւ լեզուի և ազանդաւորութեան
տարրերի հաղթահարման խնդիրը: Կոմկուսակցութիւններէն
մարտունակութեան բարձրացման խնդիրը:

Պայքարը յերկու ճակատի վրա (զլխաւոր հարկաճն ուղ-
ղելով ալ վտանգի դեմ), վորդեա կոմիւններն հետաքա և
վճառական հաղթանակներէ հիմնական նախադրեալ:

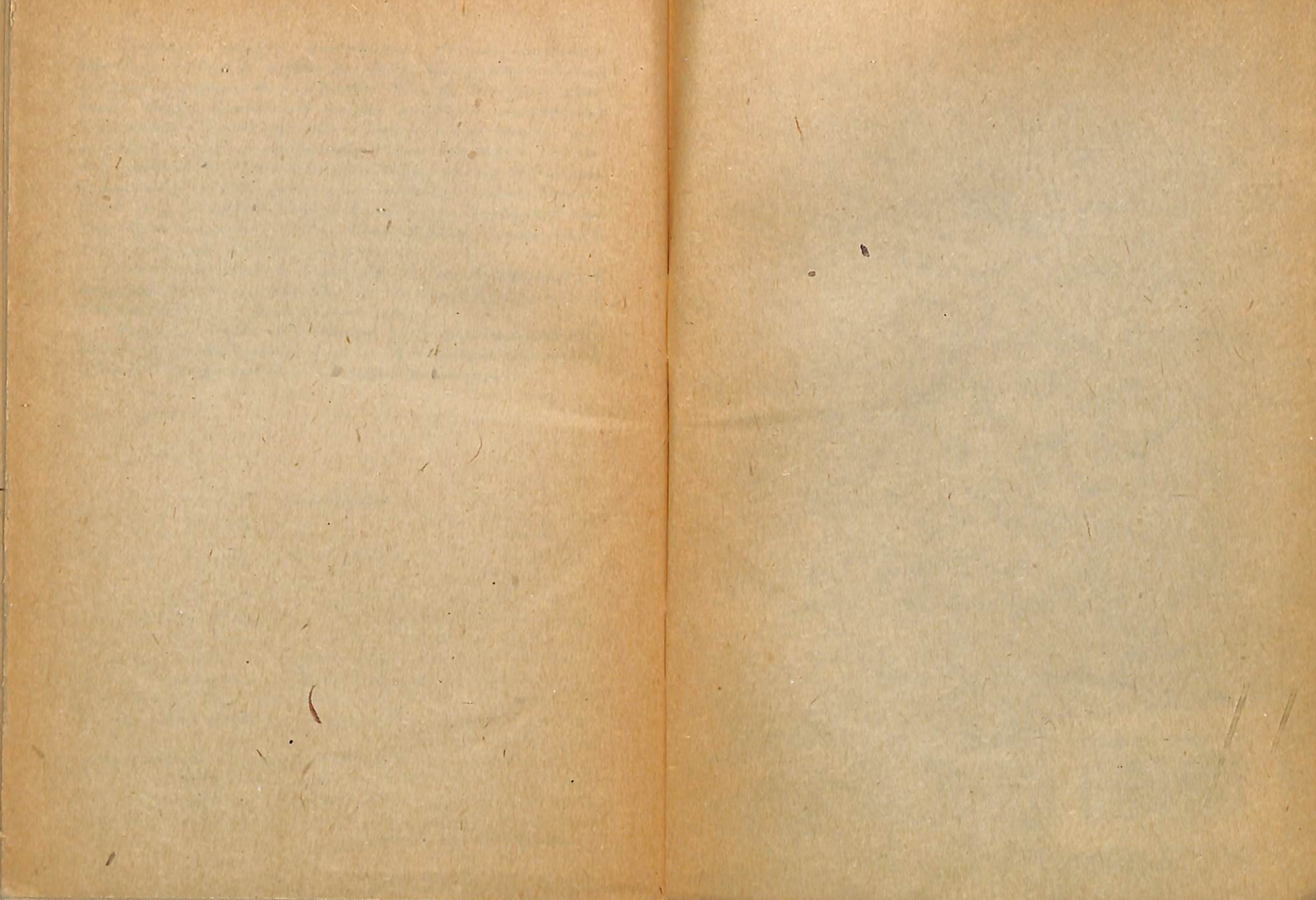
Ա զմայ Կոմիւնիստական մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը

Այ զմայ Կոմիւնիստական մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը

Այ զմայ Կոմիւնիստական մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը

Այ զմայ Կոմիւնիստական մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը

Այ զմայ Կոմիւնիստական մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը
պայքարի մասնաւոր յենթարկելու մարտադրաւորութիւնը

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0217747

41.323